

PROVERBURI

ADICĂ

ZICALE SAU POVESTEA VORBII

Despre vizite sau cercetări

Vizitele mai plăcute

Sunt cele mai rar făcute. — Mulți zic :

— Mai șezi, că nu șezi pe ghimpi,

Ce te grăbești ca 'n alți timpî — Că,

Omul dintr'un copaci cade

Și vr'o trei zile tot șade. — Și că,

De iubit ce ne iubim

Tot la anul ne 'ntâlnim. — Că știi că,

Astea sunt numai niște vorbe. — De vreme ce,

Mai rara vedere

Este mai cu miere. — Și,

Rara întâlnire

E mai cu iubire.

Povestea vorbii

Soacra unuia întrând

Pe ușe zâmbi, zicând :

— Bună ziua fătul meu !

la vezi cum te iubesc eu,

Eu tot des te cercetez !

Răspuns el : — Văz și crez,

517787Z

51770

5177

Dar de vrei, în felul meu,
 Ca să te iubesc și eu,
 Mai rar să mă cercetezi.

Altul iar trăind rău a zis :

— Soacră, soacră poamă acră,
 De te-ai coace cât te-ai coace
 Poamă dulce nu te-ai face. — De aceia dar,
 Rărișor să cercetezi
 Și mai puținel să șezi. — Să n'ajungă vremea să-ți
 A cășunat ca baba pe mormânt. — Și, [zică :
 Parcă l-a ținut de scaun. — Sau,
 Parcă-l țiiu în spinare. — Și,
 Parcă casă, masă, n'are. — Și,
 De nu l-aș vedea parcă aș mai trăi. — Că,
 N'ai să te 'ntorci din pricina lui. — Și parcă e,
 Vătășel de mahala,
 A plecat a colinda. — Zicând că,
 Lupul împrejurul lui nu strică. — Și,
 Șade ca lupu 'n răspântie. — Și,
 Unde sunt doi cu el se fac trei. — Adică :
 Martie din post nu lipsește. — Il întrebi :
 — De unde vii ? — D'acasă. — Unde te duci ? —
 Geaba vii, geaba te duci, [Acasă.
 Geaba rupi niște papuci.
 A plecat prin mahalale,
 Să umble ca hăimanale (vagabonzi). — Adăogând că,
 Dacă șade el de geaba
 Gândeșle că toți n'au treabă. — Și,
 I se uraște șezând,
 Nici o treabă neavând.

Cu Hecă Jura M. A.

1709-1710

Povestea vorbii

Un țăran mergând odată 'n casa unuia poet,
(Ca îngrijitor al viei și-al livezei cu pomet),
Și cu cărți, hârtii găsindu-l : — Domnule îi zice el :
Eu mă mir cum totdeauna poți șede tot singurel !
Iar poetul îi răspunse : — Eu sunt singur nu-m'acum,
Că cu tine șez de vorbă, însă numai eu știu cum.

* * *

Vizita sau cercetarea unuia nepedepsit
Este mare greutate'n casa celui procopsit. — Sau,
Numai atunci este singur cel ce este procopsit,
Când stă de vorbă în casă cu omul nepedepsit. —
De frate, frate să-mi fii, [De aceia a zis unul :
Dar la noi mai rar să vii. — Că,
Câți merg mai des să se vază,
Cinstea li se 'mputinează. — Cum a zis un prost :
— De câte ori la biseric'am mers
Popa salcie mi-a dat,
Dacă am început să merg mai des,
La mine nu s'a uitat. — Fiindcă el,
La biserică am mers
Prea de multe ori și des,
Din Florică în Paștică. — Că,
Li era frică să nu-l ia sfinții la goană.

Despre conversații sau petreceri și glume

Vreme e a râde, vreme e a plânge. (Eclisiastul).
Când se vorbește de răs, nu se spune pentru plâns
Și când se spune de plâns, nu se vorbește de răs.—
Răs amestecat cu plâns.— Cum a zis una : [Iar nu,
— Bărbatul meu zace mort în casă și mă făcuși de
[râsei. — Cu toate că,
Moarte fără răs și nuntă fără plâns nu se poate.—
Glumele nevinovate [Dar încă,
Sunt ca sarea în bucate. — Că,
Cu râsul și cu glumele
Se culeg toamna prunele.
Și rachiul dă zapciul. — Iar nu,
Inima-mi crapă de foc.
Și lui îi arde de joc. — Și,
Inima mea plânge și el râde. — Ci cum am zis :
Toate își au vremea lor. — Și când glumești,
Glumește numai cu gura,
Iar nu și cu 'mbrâncitura. — Că,
Când joc măgarii 'mpreună
Se strică vremea cea bună. — Și,
Pe mulți prieteni în lume
Li facem dușmani prin glume. — Că,
Unul ardică la glumă
Ș'altul te 'njură de mumă. — Și atunci,
Și de e glumă dar nu e bună. — În adevăr,
L'adunare cine tace
El la nimenea nu place. — Dar și,
Cine tot mereu vorbește,

El la multe și greșește. — Inșă,
De multe ori la 'ntrebare
Și tăcerea răspuns are. — De aceia zice un înțelept :
— Or zi ceva mai bun decât tăcerea, or taci. — Ca să
Pân'acuma a vorbit, și acuma a tușit. [nu-ți zică :
O vorbi pe negândite
Și ieși cam pe brodite. — Și,
Parcă o scoase din buzunar. — Și,
N'a dezlegat sacul încă
Dar să vezi vorbă adâncă. — Tot ce este,
Nu vorbi peste măsură,
Ci puneți lacăt la gură. — Dintru toate,
Vorba de rău mai lesne se crede. — Și pe urmă,
Dintr'o vorbă îți aprinzi pae în cap. — Ci e mai
Este grădină de om. — Și, [bine să-ți zică :
De vorba lui nu te saturi. — Decât să-ți zică :
Este cam după prânz. — Și,
Are sămânță de vorbă. — Iar,
Când la adunare multă
Spui ceva și nu te-ascultă,
Dă-le pace tutulora
Și îți zi că ești la moară. — Că atunci,
Parcă gârâiesc găștele
Și zbârnâiesc muștele. — Mai vârtos,
Când pornesc toți să vorbească
Parcă-i lavră ovreiască.

Povestea vorbii

Un surd caprele păzind
Și la umbră adormind

După ce s'a deșteptat
Și împrejur s'a uitat
Nici o capră n'a văzut
Și crezu că le-a pierdut.
A le căută plecând
Și din loc în loc umblând,
Zări p'un plugar cioplin
Și la un gard împletind.
Se duse a-l întreba
De i le-a văzut sau ba ?
El iarăși tot surd fiind
Și ce zice neștiind
Socotî că l-a 'ntrebat
De mai are de lucrat
Și nasu 'n sus ardicând
Arătă cu el zicând :
— Iată mai am puțin
Pân' la acel copăcel,
Apoi isprăvesc, mă duc,
D'amiazi ceva să îmbuc.
Așa dar el a plecat
Spre unde i-a arătat,
Socotind că i-ar fi spus
Că p'aci turma-i s'a dus,
Zicând : de le voi găsi
Și tu te vei folosi,
Că e în ele un țap,
Cu cornu drept frânt în cap,
P'acel îți făgăduiesc
Că pe loc ți-l dăruiesc.
Deci acel loc ocolind,

Și turma în crâng găsind
 S'a întors către lucrător,
 Zicând cu chip zâmbitor :
 — Iacă, mă țiiu de cuvânt,
 Ia țapul cu cornul frânt !
 Plugarul cum s'a uitat
 Ii răspunse supărat :
 — Să ferească Dumnezeu !
 Nu, nu i-am frânt cornul eu.
 Ciobanul îi zise iar :
 — Te necăjești în zadar,
 Nu-ti dau altul sănătos,
 Dar p'acesta bucuros.
 Plugaru țapu'npingând
 Se uită urât zicând :
 — Mă ! o, omule nătâng
 Cum eram cornul să-i frâng ?
 Când eu nici nu l-am văzut,
 Nici să mă uit am șezut.
 Fiind acestea acum
 La marginea unui drum,
 Văd pe o fată trecând
 Și la cânepă torcând.
 O opresc, o chem pe loc,
 O aduc aci 'n mijloc,
 Și unul și altul se pun,
 Și cearta între ei își spun.
 Ea întâmplându-se iar
 Surdă, ca și dânșii chiar,
 Gândi că o 'ntreb pe ea
 Pe cine-i place să ia,

Șt le zise : — De vreți voi
Eu iau pe unul din doi.
Apoi fii tu fie el,
Mie-mi plăceți tot un fel.
Pe când aceasta spunea
Iacă ș'un popă venea,
De bătrân se cocoșea
Și călare făr' de șea.
Ei pe loc cum l-au zărit
Și pe dânsul l-au oprit,
Și ca să-i spuie s'au pus
Toți cum, ziserăm mai sus.
Preotul surd fiind iar
Și ce zic ne-având habar,
Când la unul asculta,
Când la altul se uita
Și sărind jos după cal
Zise : De e al tău, n'al,
Că la treaba mea mergând
Li găsii colea pascănd,
Și pe el m'am aruncat
Să mă duc pân' la ăl sat.
Deci ei cum s'o fi 'nțeleș,
Nu pot să vă spun ales,
Că cu toții au plecat
Ș'au mers la zapciu în sat,
Să-i împace la un fel,
Că doar n'o fi surd și el.
Zapciul în acea zi,
Când a vrut a-i auzi,
S'a 'ntâmplat a-l nemeri

Când nu-i putea suferi
Și vorbă când nu-i plăcea,
Fiind că cură făcea,
Că umblase cam zarif
Și era puțin zaif.
Venise atunci la el
Ș'un meșter c'un cojocel
Și se necăjise foc
Că nu-l încăpea de loc.
Surzii grămadă intrând,
Fără a-și aștepta rând,
Toți de-odată s'au pornit,
Ii spun la ce au venit,
De părea că urlă lupi
Și albinele la stupi.
Plugarul jura pe sfânt
Că el cornul nu 'i-a frânt.
Ciobanul striga înalt,
— Ăst țap îi dau, nu-i dau alt!
Fata arăta și ea
Că pe unul din doi ia.
Preotul spunea de cal,
Arătându-și al său hal,
Cum că el nu l-a furat
Ci numai l-a 'ncălecat.
Zapciul privind uimit
La lucru nepomenit,
Fiind și supărat foc
De cură și de cojoc,
Se dezbracă 'n acel ceas
Și zise strâmbând din nas :

— Să n'am parte d'ăst cojoc.
 (Și îl aruncă în foc).
 Să se prefacă 'n cărbuni,
 De nu sunteți voi nebuni!

*
* * *

L'ășa oameni pățimaș:
 Poate crede cinevași,
 Când îi taie vr'un cuvânt
 Și-i rămâne vorba 'n vânt.
 Dar ți-e ciudă foarte mult,
 Când aud și nu ascult.

Despre iuțeală, mânie și posăcie

El chiar singur a stricat
 Și iar el s'a luminat — Și apoi,
 Dă și cu coasa și cu gresia. — Nu judecă,
 Unde o eși să iasă,
 Or că tunsă, or că rasă. — Că,
 Focul când se încinge,
 Anevoie se stinge. — Inșă,
 Cine se iuțește, să bea oțet să-i treacă. — Că,
 Cela ce se pripește, adesea se poticnește. — De
[acea,
 Să nu te pripești că o greșești. — Totdeauna,
 Măsoară de multe ori și croiește odată. — Inșă,
 Sunt firi între firi, de nu șii cum să te miri. —
 Șade posac și tăcut [Unul,
 Parcă este surd și muf,

Parcă i-am fript șerpi pe burtă.
 Parcă i s'au înecat corăbiile.
 Parcă toată lumea îi e datoare.
 Parcă mi-a tors și nu i-am plătit.
 Parcă i-a murit curca cu ouă în cuib.
 Parcă tot îi plouă și-i ninge.
 Parcă i s'a tăiat lefeaua.
 Parcă i-am tăiat apa dela moară.
 Parcă i-am tăiat iapa dela gard.
 Parcă își jelește părinții.
 Când râde, soarele răsare.
 Când se necăjește, tună și fulgeră.
 Își pierde și cumpătul și umbuletul.

*Expresii
populare*

Povestea vorbii

Unul trecând un rău mare când vru carul a-și
 Cu întâmplare deodată rupe oiștea aci. [suci,
 El necăjit stă, se uită, fluierând și înjurând,
 Își dă palme, bate boii, dă'n car și'n toate de rînd
 După aceea ca s'o lege, o funie de tei ia,
 Și începe să o scuipă s'o poată ceva muia.
 Dar din contră și l'aceasta înjură, se necăjea,
 Că cum vrea el să o moaie scuipatul nu-i ajungea;
 Iar un om ce stă d'oparte și la dânsul se uita,
 Începî de el să răză, zicînd: Vai de mintea ta.
 Măi omule dar nebun ești?... Moaie funia în rîu,
 Ce tot stai și scuipi din gură când ți-e apa
 [pân'la brîu?

— Da, bine zici, el răspunse, că mai știu ce fac
[și eu !

Parcă'mi lipsește o doagă acum la necazul meu.

* * *

Unii de necaz când dau
Pierd și mintea ce o au :
Iar alții de el nu mai scap
Și tot au simțuri în cap.

moștră

Despre iuțeală și mânie iarăși

Omul îndărătnic toate d'andaratele le face.
Tu umbli să-l îmblânzești
Și mai rău îl îndrăcești. — El,
Pentru o muscă își dă palmă. — Și,
Pentru un purice își arde plapoma. — Pentru un
Lasă să arză și moara [șoarece,
Numai șoarecii să moară. — De aceia zice :
Răul ce și-l face omul singur, nimeni altul n'ar
[putea să i-l facă — Că,
Oțelul tare, vasul său și-l strică. — Omul îndărătnic
Ce apucă se usucă. — Și,
Toate d'andaratele îi merg. — Adică :
După ploaie chepeneag. — Și,
După moarte cal de ginere. — El nu știe că,
Toată graba strică treaba. — Și,
Cine se grăbește, curând ostenește. — Iar,
Încet, încet, departe ajungi. — Că,
Lucrul bun anevoie se dobândește. — Și,
Cu încetul se face oțetul. — Și,

Copaciul mare dintr'o aşchie nu se taie. — De
[aceia,
Nu te grăbi cu fata mare la argea şi cu văduva
Cu răbdare şi cu tăcere [la măritat, — Ci,
Se face agurida miere. — Că nici odată,
Două pietre tari nu pot măcina bine. — Iar,
Cine se iuţeşte la mânie pentru orice fie, e do-
[bitocie. — De aceia,
Nu fii iute ca pipierul în toată vremea. — Şi,
Nu umbla cu ţafna în nas. — Nu fii ca,
Văcarul care s'a mâniat pe nevastă şi nasul şi a
[tăiat.

Povestea vorbii

Un văcar adesea tot se mânia
De care sătenii nimic nu ştia.
Aşa el odată iar s'a mâniat.
Şi o zi întreagă nimic n'a mâncat.
Seara dacă vine la nevasta sa,
Cu părere în capu-i că lumii păşă,
O 'ntrebă, zicându-i: — Ce zice prin sat?
Le păşă de dânsul căci el n'a mâncat?
Nevasta lui care eră ca şi el,
Prea cu minte mare, ca de copăcel,
Ii zice: — Zău nu ştiu, ei nu mi-au vorbit,
Poate şi pe mine s'or fi necă'it,
Că or câţi cu carul, pe la noi treceau,
Asupra-mi nici ochii nu şi-i întorceau,
Ci-şi biciuiau caii, boii îşi băteau,
Ca când de la dânsii necazu-şi scoteau,

— Fie — atunci el zice, — tot nu mă împac,
Nu mănânc nici mâine, ca să văd ce fac.
Așa el se duce ca un sec și prost,
Și ținu săracul ș'a doua zi post.
Seara iar întreabă ce au zis de el ?
Și ea îi răspunde tot în acel fel.
El iar se 'ntărită, cum o auzi
Și : — Nu mănânc zice, nici a treia zi,
Dar răzbindu-l foamea n'a mai întrebat,
Ci îi părea miere codrul cel uscat. — Prin ur-
S'a mâniat rău pe sat [mare dar,
Și trei zile n'a mâncat. — Și,
Le-a făcut-o pe piele. — Că,
Nu mai putea de dânsul. — Inșă,
Omul îndărătnic și pizmaș ca răcul își mănâncă
[carnea singur. — Il auzi strigând :
Nu mă plec d'aș ști că m'aș târî cu inima pe
[pământ. — Omul răutăcios și necăjicios,
De nu poate strică altui, își strică luiși. — Ca,
Ursul când n'are de mâncare își mușcă din labe.
Muierea rea singură își dă palme și-și bate capul
[de pereți. — De vreme ce,
(pe muierea înțeleaptă o facc cineva, și-i e
(rușine să plângă, iar muierea rea numai
(dintr'o vorbă ardică măhalaua 'n cap :
Țipă ca și când o belește cineva de vie. — Și,
Ca și când îi frige cineva șerpi pe inimă. — Și,
In necaz că i-a zis neroadă și-a tăiat din rădăcină
[coada.

Povestea vorbii

Unuia sătean odată muierea i s'a 'necat,
 Când la un rău împreună cu altele s'a scădat.
 El cu o prăjină 'n mână în vârful-i cu cârlig pus
 Se ducea tot căutând-o pe cursul apei în sus.
 Altul trecând îl întreabă, ce tot umblă căutând?
 El spuindu-i tot odată își ceru și sfat zicând:
 — Mi s'a 'necat, frățioare, nevasta coala mai jos,
 Și cum să o găsesc nu știu, că caut fără folos.
 — Bine, acela răspunse, ce cauți pe rău în sus?
 Că apa încolo la vale trebuie să o fi dus.
 — Nu crez frate, el îi zise, să fi mers pe apă 'n jos,
 Că ea cât trăi în viață toate le făcea pe dos.
Și socotesc că și moartă d'andaratele s'a dus,
Și trebuie prin urmare s'o caut pe apă în sus.

Despre amicie sau prietenie

Timpul trece cu azi cu mâine,
 Iar vecinul rău tot rămâne. Inșă,
 Cine a aflat în lume prieten adevărat
 El o comoară bogată 'n viața sa a câștigat. — Căci,
 Pe câți îi credeam de prieteni
 Ne sunt ca niște cunoscuți
 Numai din vedere văzuți! — Iar,
 Pe câți îi numim cunoscuți,
 Ne pot fi vrăjmași nevăzuți. — Cei mai mulți sunt,
 Prieteni ai mesii, iar nu ai nevoiei. — Care zice:
 Il cunosc ca pe un cal alb,

Ș'aleargă să te afunde 'n grab. — Iar nu carii,
Se răspândesc ca potârnicھیile. — Zicând :
De-l voi mai vedea odată să face de două ori. —

[Zice un proverb :

Cuiul cel nou scoate pe cel vechi afară. Înă,
Nici odată pentru un prieten nou câștigat, nu lepăda
[pe cel vechi. — Că,

Prietenul vechi este ca vinul, care pe cât se
[învechește atât mai cu gust se beă.

Prietenul adevărat este acela, care te sfătuiește,
[spre bine, iar nu care îți laudă nebuniile. —

Precum zice alt proverb :

Dacă din nenorocire ai prieten nerod, tu fii

[înțelept. — Iar de este,

Bun, ca pâinea a bună, îi iei îmbucătura din

[gură. — Zice alt proverb :

Dacă prietenul tău este miere, tu nu umblă să-l

[mănânci tot. — Cum a zis unul :

— Tu zici că-mi voești binele și mă'nghimpi

[ca albinele.

Prietenul la vreme de nevoie se cunoaște.

Povestea vorbii

Doi prieteni împreună pe un drum călătorind
Un urs le ieși 'nainte, cu groază spre ei viind.
Unul dintr'înșii de frică, văzând ursul furios,
Se sui și se ascunse, sus într'un copac stufos ;
Celalt într'acest pericol singur dacă s'a văzut,
S'a întins la pământ îndată și în mort s'a prefăcut.

Ursul dar, totdeodată asupra lui cum sosi,
Pe la nas, pe la ureche se plecă a'l mirosi;
Iar el își ținu suflarea să nu simtă că e viu,
Că ursul mort nu mănâncă, după cum zic cei
[ce știu.

Și așa de mor. gândindu'l, cum stă nesuflând
[lungit,

Nici de cum ne atingându'l, l-a lăsat și a fugit;
Iar prietenul său care stă în copacul stufos,
După ce se duce ursul, l-a înîrebat dându-se jos:
— Ia spune-mi măi frățioare, ursul ce lucru-ți șopti,
Când se duse la urechea-ți? (Și'ncepu a hohoti)
— Mi-a poruncit, el răspunse, să ții minte să păzesc
Și c'un prieten ca tine să nu mai călătoresc.

Despre pizmă, vrăjmășie și rău

Am mai zis că,
Mai bun e un vrăjmaș înțelept, decât un prieten
[nerod. — Că,
La casa aprinsă și vecinul vrăjmaș aleargă să o
stingă. — De aceia,

Nu da nimănuia loc
Să te blesteme cu foc. — Și,
Nu te lua cu nimenea 'n pizmă,
Că pizma scoate bășici
Ca picioarele de opinci. — Totdauna,
Cine va umblă cu pizma
Își va sparge singur cizma. — Și,
Cu pizma nu o scoate nimenea la căpătâi. —
[Deaceia,

Nu te juca cu coada ursului, — Că,
Între o mie de prieteni un vrăjmaș de vei avea,
[e destul ca să-ți facă pe toți vrăjmași. — Și apoi,
Zece găște când se pornesc
Pe un câine îl biruesc. — Și,
Zece mârtoage pot duce pe un armăsar.
Iar un armăsar nu poate
Ca să le ducă pe toate. — Ci te ferește și
Nu da ciomag cui nu ești drag,
Să nu ți-l întoarcă în cap. — Și,
Nu da sabie în mâna celui vrăjmaș,
Că pe alt după ce taie
Și asupră-ți o să saie. — Și vii la proverbul :
Vino lupe de mănâncă de a gata. — Însă,
De pizmă și vrăjmășie atârnă și zavistia. — Și
[atunci,
Cari ochi văd mai bine ? ...Ai zavistnicului. — Că,
Ochii zavistnicului văd și cele ce nu sunt. —
[Zavistnicul,
Are văz de lup și auz de vulpe. — El,
Este ca un câine de uși multe. — Că,
Pe câți nu-i poate mușca, îi latră. — Dar,
Însă pe unde îl știe
Nu-i dă meșii să mai vie. — Că,
De multe ori unde nu se ajunge pielea de leu,
[împlinește cu pielea vulpei.

Despre ceartă și neînvoire

Lupii se cert pe unde vin
Pentru dobitoc străin. — Și,

Vrăbiile se gâlcevesc
 Pentru meiul onrenesc. — Că,
 Oamenii proști se cert ca țiganii și se bat ca orbii.
 Stau între nicovală și ciocan. — S'a pomenit că,
 L-a trăznit ca din senin. — Vai de ei!
 Trăiesc ca câinii cu porcii. — Că,
 Se ceartă deși mănâncă capetele. — Omul gâlcevitor,
 Caută gâlceavă cu lumânarea. — El este,
 Tu-i dai bună dimineața
 Și el de păr te înhață. — Și
 Tu-i ceri să-ți numere toate
 Și el dator te mai scoate. — Ș'apoi,
 Nu se'mpacă când se'ncurcă
 Să-i dai și urdă de curcă. — Dar,
 Iși răcește uneltioară
 Să-i taie din unghișoară. — Că,
 Il dete afară îndată
 Ca pe-o măsea stricată. — Sau :
 Il luă pe loc de bete
 Ș'afară pe ușe'l dete. — Și,
 De bătai și lovituri
 Scăpă printe picături. — Și,
 Scăpă ca din ghiarele ursului cu părul vâlvoi. — Și,
 I-a dat pân' s'a săturat
 Ș'atunci l-a făcut scăpat — Ca câinele,
 Se pomeneste din cale
 De coadă tocmai în vale. — Ș'apoi,
 S'a spart pricina'n sbor
 Tot iarăși în capul lor. — Fiindcă a fost,
 Cu învâțul altuia și cu părul său. — Ca,
 Altui ce-i pasă de păsul tău. — El zice :

N'o să cânte cocoșul meu pe gardul lui. — De și,
După nor și ploaie răsare și soare. — Deaceia,
Ține minte în tot veacul
Și nu-ți băga 'n cârd cu dracul. — Ci,
Lasă-l să-și împartă părul
Cu furca (bătut ca mărul). — Și,
Pe cine-l mănânc'o spinare
Lasă-l să-i dea scârpinare. — Și,
Lasă-l să-i ia părul foc. — Că nesupusului,
Mai bine odată, na!
Decât tot, stăi că ți-oi da! — Și decât,
Ți-o fac eu ție, ține minte. — Și,
Ți-o coc eu ție, stăi mă. — Ș'apoi,
Dumnezeu să te ferească
De bătaia cea orbească.
Și picioroanga ciontească. — Povestea țiganului:
Care cum venea
Tot Udrea'l chema. — Zicând:
Lasă-l să-l moșesc eu. — Altul,
Lasă-l pe seama mea, eu sunt nașul lui. — Și altul ia
Lasă și eu să-l ating,
Spatele să'i mai încing. — Bunioară,
Au venit sălbaticii
Să'mpace domesticii. — Inșă,
Cine are mintea'ntrăagă,
În cearta ațor nu se bagă.

Povestea vorbii

Doi ostași odinioară stând cu săbii la duel,
Un țăran prost cum îi vede se vără'ntr'e ei și el.

Strigându-le :— Stați măi frate, ia stați pentru
[Dumnezeu

Nu vă omorâți cu zile, ascultați cuvântul meu!
Dar ei când să se lovească, sabia unui pieă
Drept în capul țăranului și'n două i-l despică.
Comisia luând știre cu doctori a alergat
Ca să vază pe săracul de este de vindecat;
Intr'aceasta comisarul când zise: la vă uitați
Dacă creierii în capu-i sunt de sabie stricați,
Țăranul: — la lăsați zice, că eu creieri de aveam
Nu m'amestecam în ceartă, ci drumul îmi căutam.

Despre pricini de judecăți

Judecata e în capul omului. — Ceacea zice:
Pune-ți căciula înainte și te judecă singur. — Că,
Judecătorul când ți-e protivnic, cu cine o să te
[judeci? — Dacă va și,
Face hatârul corbului ca să învinovățească po-
[rumbu. — Și,
Cine plânge înaintea judecății își pierde lacri-
[mile. — Că de e vinovat,
Il întinde ca pe o opincă scurtă. — Și,
Il poartă pe la icoane. — Sau,
Il poartă de nas pe unde îi place. — Că,
Șchiopătura oilor e bucuria lupilor. — Pentru că,
Lupii totdeauna se bucură în timp de furtună. — Că,
Două ouă când se tot ciocnesc, unul trebuie să
Gardul cu proptele bune [se spargă. — Inșă,
Nu cade 'n timp de furtune. — Și,

Cine dă din mâini nu se îneacă. — Că,
Darea trece marea. — Și,
Aurul deschide raiul. — Și,
Sabia de aur tae mai mult de cât cea de fer. — Ci,
Bate-te cu săgeți de argint, de 'voești să biruești. — Că,
Banul e ciocoi de uși multe.
Are trecere'n orice curte. Deaceia,
Or să fii cu miere'n gură, or cu mâna'n bu-
[zunar. — Că totdauna,
Bogatul greșește și săracul cere iertăciune. —
[De și,
Dreptatea iese ca untdelemnul d'asupra apei. — Dar,
Mai bine o învoială strâmbă decât o judecată
[dreaptă. = Căci,
Dreptul totdauna umblă cu capul spart. — Ș'apoi,
Cine ți-a scos ochii? — Frate-meu. — D'aceia ți i-a
[scos așa adânc! — Povestea ăluia,
Țiganul când a ajuns împărat
Intâi pe tatăl său a spânzurat. — Că,
Prieteșugul judecătorului e pe genuche. — Dar însă,
Corb la corb nu-și scoate ochii. — Și,
Dacă vrei să nu scârție roata, unge osia. — Că,
Dacă o ungi merge mai bine. — Cum a zis unul:
Carte nu știe, dar calcă popește. — Cum a zis altul:
Știe bine vlădica
Pe cine ia de chică. — Că,
Dacă pui untdelemn în candelă, îți va lumina. — Și
Când pui piept mai mult se face mămăliga mai
[mare. — Pentrucă,
Boul nu treeră cu gura legată. — Și,

Cine slujește altarului, din altar mănâncă,
 Cine va să se roage sfântului, duce lumânare și
 [tămâie. — Și atunci,
 Olarului unde-i place acolo pue mănua. — Ca
 [rareori,
 Buturuga mică răstoarnă carul mare. — Ci mai
 [bine,
 Fă-te [cu dracu tovarăș până treci puntea. — Și,
 Zi că e laptele negru. — Decât să strigi,
 Cu judecata uu cu lopata. — Adevărat,
 E știută că pricina nu ajută. — Dar,
 În țara orbilor cel cu un ochi este împărat. — De
 Rămâi bătut, ocărat și cu banii dați. [multe ori

Povestea vorbii

Primăvara într'un nuc
 Stând și cucuind un cuc
 Doi proști cum îl asculta
 Porniră a certa.
 Pe unu 'l chema Pălmuş,
 Și pe celalt Ciomăguș.
 Pălmuş privind la cuc sus
 Și văzându-l spre el pus,
 Zise: — Or văzuși tu, mă
 Că cucu mi-e-mi cântă?
 Ciomăguș zise: — Minți tu,
 Că cucu'n nuc cum stătu
 La mine 'ntâi se uită
 Ș'apoi atuncea cântă.

— Dar nu vezi, Pălmuş a zis,
Cu ciocu 'ncotro e 'ntins ?
Dacă ție ți-ar cânta
La tine s'ar și uita.
Ciomăguș se 'ntărâtă
Și bâta îi arătă.
Zicându-i : — Nu-mi tot vrăji
Că de mă voi necăji
Cu asta 'n cap te pocnesc,
Ai auzit ce-ți vorbesc ?
Ți-am spus că când a cântat
Întâi în ochi mi-a cătat.
— Ce e ? tu să mă bați zici ?
Tu pe mine ?... Na dar, plici !
— Ce dai tu în mine mă ?
(Și Ciomăguș întrebă).
Na, poc ! — mă ! plici, șap ! na buf
— Aolio ! — stăi — mă, uf !
— Ho, ho, ce aveți de gând ?
Strigă Bunea alergând,
Ș'apucând îi descălci,
Pe un' pe alt îmbrânci,
Pe amândoi ocărând.
Judecându-i și zicând :
— Fire-ați porci-de-căini să fiți !
V'ați pornit să vă sluțiți !
Pălmuş aprins grozav foc,
Merge la zapciu pe loc,
Și spuind cum s'a certat,
I-a dat bani și l-a rugat
Ca, când îi va 'nfățișa

Să zică ca el așa,
Că cucul lui i-a cântat
Și să certe pe celalt.
Ciomăguș p'ascuns și el
Mergând în acelaș fel
Pe zapciu unse pe bot,
Dând cât avea în pungă tot,
Și să zică l-a rugat
Că cucu lui i-a cântat
Deci când i-a înfățișat
Și jalba a ascultat,
Zapciul puțin mișcând
Și genuchiul ardicând
Supt saltea le-a arătat
Banii ce i-au fost ei dat,
Zicând: — Și un' ș'altul mințiți
Și ca nebuni vă sfădiți,
Că cucul, să știți curat,
Numai mie mi-a cântat;
Și, voi zic, vă împăcați,
Să n'auz că vă certați,
C'apoi iau gârbaciul meu
Și vă împac cum știu eu.

Vezi așa,

Cine face ca mine, ca mine să pață.

Capul face, capul trage.

Unde nu e cap, vai de picioare. — Mulți zic că,

Banul e ochiul dracului. — Și că,

Banul te bagă afund, banul te scoate în und. —

Dar, culcă-te pe urechea aia. — Și,

Ai fi bun cât ai fi. — Căci,

Bolnavul multe zice și sănătosul face ce știe. — Că
A băga mâna în miere și a nu-ți linge degetele,
[nu se poate.

Povestea vorbii

Două pisici dintr'o casă, surori, frați, cum vrei
[să zici

În cămară după masă intrând ca niște pisici,
Mirosiră, cotilră din taler în taleraș
Ș'între altele găsiră și o felie de caș.
Iar amândouă d'odată, asupra-i se grămădesc.
Pentru el vor să se bată, fac gură, se gâlcevesc,
Și una și alta rele, mârâia și miuia,
Să'l împartă între ele nici de cum nu se 'nvoia,
Și ca să nu se mai certe, merg la cotoi, cer la el
Ca prin dreaptă judecată să le'mpace la un fel.
Cotoiul ca un cuminte, le-a zis : — Nu vă mai
[certați,

Ce folos mii de cuvinte ? eu știu cum vă împăcați
Care le împacă toate e cumpăna pe pământ,
Și împotriva-i nu poate nimeni să zică cuvânt.
Zicând aceste apucă și cumpenele pe loc,
Ceru cașul să-i aducă, îl rupe drept prin mijloc,
Pune într'o parte ș'alta, cașul cel în două frânt.
Înalță cu mâna 'ndată cumpăna dela pământ,
Dacă vede că într'o parte atârnă mai greu nițel,
la din ceailaltă parte și mușcă ceva din el.
Il pune iar, iar ridică, acum dincoaci greu văzând
Mușcă și d'aci nițică ca să potrivească vrând.
Apoi iar și iar și iară, când aci când coala greu

Vrând lor rău să nu le pară, el a mușcat tot
[mereu,
Pân' se sătură pe sine și lăasă părțile mici,
Atunci se potrive bine și le dete la pisici.
Ele dar silite fură astfel a se mulțumi,
Dacă minte nu avură singure a-l împărți.

Despre rușinare și nerușinare

De oameni cine nu se rușinează,
Nici de Dumnezeu nu se 'nfricoșează. — Inșăi.
Să aibă cineva rușine
Până unde se cuvine. — Adică :
Când face rău, iar nu bine. — Și către nerușinos
Că nu ți-e rușine ție. — Și, [a zice :
Imi crapă obrazul de rușine.
Că cade cerul pe mine. — Dar nici să fii deaceia,
Parcă n'are nas să ne dea obraz. — Căci,
Omul cu rușine pierde. — Că,
Nimeni nu dă până nu-i cere — Și,
Toate-s cu timp și soroc
Și rușinea la-al ei loc. — Foamea și rușinea,
Nu se pot de loc uni
Intr'un loc a locui. — Sunt rușinoși și d'aceia cari,
S'a învățat desbrăcat
Și i-e rușine îmbrăcat. — Sau,
Ii este rușine să mănânce bine. — Inșă,
A mânca nu e rușine,
(Când mănânci cum se cuvine). — Căci,
Omul la masă când șade

Să mănânce cum se cade. — Iar nu cum zice :
Și-a plecat gura și nasul
Ca când o să'mbuce vasul. — Nici iar,
Nu sta ca un nemeruic
Dacă te cunoști vrednic. — Adică :
Nu sta departe, ca să nu fii uitat,
Nici te vârâ ca să nu fii pe brânci dat. — Căci,
Obraznicul are sac când să ia rușinea 'n nas. = Și,
Ciue are adunare cu cei fără rușinare, e tot
[iutr'o defăimare. — Indată îi zic :
Cioara lângă cioară trage,
Alte păsări nu-i sunt drage. — S'a văzut că,
Celui fără rușinare
De-i dai ceva obraz, sare
Să ți se urce 'n spinare. — El,
De certare nu se rușinează,
De bătaie nu se înfricoșează. Dar însă,
Își găsește fără voie
Lungul nasului să-i moaie. — Zicând :
I se moaie nițel nasul cel de oțel. — Și
Găsi un meșteșugos a-i ciopli obrazul gros.

Despre obrăznicie și calicie

Ce-mi este mojicul.
Ce-mi este calicul ?
Unul ș'alt obraznic
Și în zi de praznic. Că,
Omul calic și obraznic
Merge nepoftit la praznic. — El,

Ca porcul dă năvală. — Dar și,
Duce la tăvăleală. — De multe ori,
Ca oala de mănășe
Ajunge după ușe. — Obraznicul este,
Lasă-mă sub pat, lasă-mă în pat.

Povestea vorbii

Un călător într-o vreme lângă un sat înserând,
Trase aci la o casă, femeii sălaș cerând.
Femeia însă răspunse, zicând : — Nu pot dragul
[meu !

Că bărbatu mi-e la moară și sunt singură numat eu.
— Și ce vatămă, el zise, să primești un drumaș,
Carele nu-ți cere alta decât numai un sălaș ?
— Adevărat, ea răspunse, așa e după cum zici,
Că de te-oi primi în casă nimic n'o să-mi strici,
Decât nu e cu cădere unei tinere femei
Să doarmă cu altu'n casă, când e dus bărbatul ei.
— Nu, nu, dragă, el zise, nu cer cu tine într'un loc,
Mă mulțumesc ici în tindă și la ziuă plec pe loc.
Se înduplecă femeia, auzind acest cuvânt,
Și zise : — Așa se poate, tot ești l'adăpost de vânt.
El așezându-se în tindă ca un foarte mulțumit,
Ea se 'nchise în casă și mai mult nu i-a vorbit.
Pe la miezul nopții însă, el neliniștit de gând,
Se sculă, bătu în ușe ; — Lele ! lele, încet strigând,
Fă bine și-mi deschide, te rog pentru D-zeu,
Că vântul bate prea rece și mor tremurând mereu

Ci lasă-mă după ușă, că tot e în casă orcum,
Nu-ți face păcat cu mine să mă duc bolnav pe
[drum.

Femeia fiind miloasă deschizând, îl primi,
Nu trecu două minute și începu iar a striga,
Zicând : Lele ! lele dragă ! îndrăsnesc a te ruga,
Că tot ți-ai făcut pomană și în casă m'ai băgat,
Fă bine 'ncai de mă lasă să viu acolo sub pat,
Că prin crăpătura ușii vine vânt săgetător
Și m'a înghețat cu totul de tremur parcă să mor.
Femeia cea îndurătoare iarăși se milostovi
Și sub patul ei să doarmă nu i se împotrivi.
Trecând astfel puțin încă iar îl auzi strigând ;
— Lele ! lelișoară dragă ! și aci mor tremurând,
Că vine vânt și mai rece din păretele crăpat,
Ci fă bine de mă lasă într'un colțișor în pat.
Pân'aci văzând femeia că i-a vorbit tot cinstit
Și într'un colț aci în patu-i să doarmă l-a îngăduit,
Dar el neastâmpăratul în pat daeă a trecut
Și văzând'o că ea toate voințele i-a făcut,
Iși lungi nasul și zise : — Dragă lele ! tot mi-e frig
Aci încă mai rău tremur, uită-te cum mă'ncovrig,
Ci tot ți-ai făcut pomană, te rog fă-o 'nca-i deplin
Și mă lasă lângă tine să mă încălzesc puțin.
— Omule ! femeia zise, dar prea obraznic ai fost,
Intâi ceruși numa'n tindă să te las la adăpost,
Apoi ceruși după ușe, și de acolo sub pat,
Până'n cea din urmă cerând și'n pat te-ai urcat ;
Eu iar ți le'mplinii toate gândind că ești om cinstit,
Dar tu, că ți-am făcut bine, de proastă m'ai socotit,
Și, în loc de mulțumire ca un om nerușinos,

Te'ntinzi cât nu ți se cade cu obrazul tău cel gros.
 Zicând astfel eși'ndată, strigă să vie Grivei,
 li arată pe stăinul cel lungit în patul ei,
 Și asmuțându-l asupra-i, și el iar cum îl zări,
 Il făcu 'ngrab să nu știe ușa cum o nemeri;
 Auzindu-i lătrătura și frații lui din vecini,
 Sărind și ei deșteptară cățel, purcel și gălni;
 Și așa toți cu paradă, cu muzică de lătrat,
 Cu subțiri și groase glasuri îl petrecură din sat.
 Obraznicului însă.

Orce o fi nu-i pasă.
 Unde o eși să iasă.—Că,
 Porcului azi îi dai bice
 Și el se întoarce și zice:
 Înțert mă bătea p'aicea.—Omul obraznic,
 Cineva or de-l cinstește,
 Or cu vorbe-l ocărește.
 El una le prețuește.—Il vezi numai,
 Iți stă înaintea cu cracii
 Ca ursu'n spinarea vacii.—Și,
 Nu-ți mai caută în obraz
 Iți dă cu luleaua 'n nas.—Și,
 Îngroașe obrazul.
 la rușinea în nas în fie ce ceas.—Că este,
 Cu obrazul gros și semeț
 Și cu gură de orbeț.—Încă,
 Or și ce obrăznicie
 Curge tot din mojiție.—Și,
 Tot cam după neam merg toate,
 Din ce este nu-l poți scoate.—Căci,
 Calicul împărat să ajungă,

Cât de mulți bani s'aibă în pungă,
El până când nu va cere
Nu mănâncă cu plăcere.

Povestea vorbii

Auzim din alte veacuri, că un fecior de 'mpărat
Preumblându-se prin țară îmbrăcat în port schimbat
A văzut cu întâmplare 'n marginea unui oraș
O prea frumoșică jună cu chip ca de îngerăș;
Care într'atât de dânsa inima i sa rănit,
Cât asupra-i deodată gândul i s'a pironit;
Ș'astfel, cu desăvârșire în amorul ei căzând,
Incepu să pătimească, somnul, liniștea pierzând;
Se află în toată vremea fel și chip a se gândi!
Cum și ce mijloc să facă el spre a o dobândi,
Și de neamu-i vrând să știe a trimis cercetător,
Care i-a și spus că este fata unui cerșetor.
— Fie, zise el, nu strică, slobod este la sultani
Ca să'și ia soții chiar roabe, cumpărându-le cu ban;
Legea văz că nu ne'nvață ca să căutăm la neam.
Dacă toată lumea 'ntreagă este dela un Adam.
Astfel el după ce zice, o aduse în serai
Unde ca o 'mpărăteasă trăia ca în sân de rai:
Dar însă acele bunuri nu o mulțumeau pe ea,
Li părea că cu cerșitul cu mult mai bine trăea!
Acele mâncări luxoase nu o puteau împacă,
Când le mânca «îi părea că după umeri aruncă».
Mai de multe ori, ea încă la masă dacă ședea
Se sculă mai mult flămândă, de dânsa nu se prindea;

Dar însă și nemâncată vreodată nu umblă,
Ci după masă la urmă se 'ndopă când se sculă,
Că mergea pe la dulapuri, se ducea pe la cămări,
Unde se afla în vreme feluritele mâncări,
Și 'nchizându-se înăuntru mâna la ele 'ntindea,
Zicând:—Faceți-vă milă! Și cerșea ca când să-i dea;
Și apoi lua rămașițe d'ale mesii și mănca,
Până se sătura bine, și astfel se împacă.

Despre mojie

Mojicul e tot mojie chiar și în ziua de Paști,
E un bogat și calic, și un dobitoc să-l paști. — Că
Fie'n zarpale de aur
Nu este decât un taur. — Și,
Pe măgar cât să-l împodobești
Armăsar tot nu poți să-l numești. — Că,
Pe mojie îl cunoști după ochi
Ca pe măgar după urechi. — E ca un borcan,
Din afară smălțuit
Și din lăuntru mânjit. — Și,
Atât de treabă ce este
Numai jujeu îi lipsește. — Că,
Tu obrazul îți întorci
Și el dosul, ca la porci. — Pentrucă,
Porcul or încotro face
Lui tot noroiul îi place,
Din ce e nu-l poți preface. — Că,
Gardurile dă ocol
Și se trântoște 'n nomol. — Adică:

Zi cu un cuvânt, neam rău,
Zgârios ca un ferăstrău. — Că,
Dac'a fost mojić întâiu
E și pân' la căpătâi. — In zadar,
Salcia cât să căznești,
Pom nu poți s'o altoești. — Și,
Cioarei cât să-i cânți măcar
Ea tot îți va zice gar !

Povestea vorbii

Spun c'un nobil oarecare,
Ce aveà cuprinsuri, stare,
Insurându-se ià fată
Nobilă iar și bogată ;
Și trăind ei împreună
In iubirea cea mai bună,
Dumnezeu voind le dete
Vreo câțiva prunci tot fete,
Și dintr'aceste 'ncepură
Certe între ei și ură
El făcându-o cu vină
Cum că ea e de pricină
Printre fete să nu nască
Și o parte bărbătească.
Ea iar netăcând ca mută,
Amândoi stând la dispută,
El în cele după urmă
Vorba hotărâtă-i curmă,
Că cu dânsul n'are pace
Un fecior de nu-i va face.

Și fiind ea 'ngreunată,
 Zice : — Iar de-i face fată,
 Zic o vorbă ca o mie
 Că nu-mi vei mai fi soție.
 Auzind ea cu 'ntristare
 Hotărâtu-i de lăsare,
 Plânge și se amăraște,
 Neștiind iar ce va naște.
 Se gândea tot cam ce face
 Pe bărbatul său să'mpace,
 Și se ruga c'umilință
 Celui ce i-a dat ființă,
 Ca 'ntr'un chip s'o lumineze
 Și spre bine s'o 'ndrepteze.
 Trebuind dar să sosească
 Ziua, ceasul, ca să nască,
 El își ia tovarășie,
 Și se duce la moșie
 Ca să facă vânătoare
 Pe la munți, de căprioare,
 La plecarea sa zicându-i
 Și acel tot cuvânt lăsându-i,
 Că de-o face iarăși fată
 Să știe că e lăsată,
 Iar fecior de îi va face
 Toată'n berlant o s'o 'mbrace.
 Deci după a lui plecare
 Ea fiind la întristare,
 Zice către moașă : Mamă !
 Foarte mult îmi este teamă
 Nu cumva să fac iar fată,

Ci să mor mai bine 'ndată.
Moaşa ei prin cercetare
Auzind a sa 'ntristare,
Zice : – Lasă, fii în pace,
Supărare nu-ţi mai face,
Să te văz eu uşurată.
Fie chiar măcar şi fată,
Că avem noi meserie
S'o facem fecior să fie,
Că aseară p'o sărmană
Am moşit-o de pomană,
Ş'a făcut un băiat care
E frumos de soţ nu are.
Bărbăţelul ei, săracul,
Este slugă în tot vacul
La o proastă meserie,
Adică la olărie,
Care d'astăzi până mâine
Biet munceşte pentr'o pâine.
N'a putut la ea să vie ;
Nici ce a născut să ştie,
Şi uşor cu ea vom face
Cum vom vrea şi cum ne place ;
Ce voi vedea că naşti fată
Mă repez la dânsa 'ndată
Fac schimb, le luăm feciorul
Şi ne împlinim tot dorul.
Astfel moaşa cea cu minte
Mângâind-o cu cuvinte,
Fu cocoana uşurată,
Cu 'ntâmplare iar c'o fată.

Moaşa cum o vede, pleacă
 Tocmai la acea săracă,
 Duce fata, se 'nvoieşte,
 Cu ceva o dăruieşte,
 Şi cu elocventă limbă
 O înduplecă şi schimbă.
 Cum făcu această treabă,
 Ia băiatul mai îngrabă,
 Aleargă cu el, se duce
 Şi la nobila îl duce ;
 Care toate într'o noapte,
 Intre moaşă şi lăuză,
 Altul fără să auză,
 Şi cuvânt fără să iasă
 Nici la sluga cea din casă
 Dimineaţa se aude
 Prin vecini, prin neamuri, rude,
 Şi se risipi cuvântul
 Pretutindenea ca vântul,
 Că cutare născu june
 Cu frum'seţe de minune,
 Şi ştafeta gata fuse,
 La bărbatul ei se duse ;
 (Pentru că el când plecase
 Vorbă către alt lăsase
 Ca îndată să-l vestească
 Or ce s'o întâmpla să nască).
 El citind scrisoarea 'ndată
 Cu inima bucurată
 Dă amicilor o masă
 Şi se 'ntoarce 'n grab acasă,

Pe doritul prunc îl vede
Și mai bine se încrede,
Astfel dar a lor sfădire
Se preface 'n păciuire,
Carii și cu vorbă bună
Sfătuindu-se 'mpreună ;
Cum și moașa cea isteată
Trebuind să fie față,
Cu noblețe o rugară,
Și o și îndatorară,
Ca vre-o doică să găsească
Pruncul cel iubit să-l crească,
Să o caute să fie
Cum cunoaște ea și știe.
Moașa ce era 'nțeleasă,
Ca o mehenche aleasă,
— Bucuros, zicând se duse,
Chiar la care îl născuse ;
S'a făcut c'o cercetează,
Și-a venit numai s'o vază.
Ea cum vede moașa 'n grabă,
Ce face băiatu 'ntreabă.
Dar bătrâna cea cu dracul
Pe loc îi găsi capacul,
Și îi zise : — Mămușoară,
Fie-i țărâna ușoară,
C'a murit și-l îngropară
Încă de alaltă seară
Zău, tu ești de fericire !
Ți-avu Dumnezeu de știre,
Căci cum lipsa te apasă

De-ți murea și el în casă
Tu ai fi avut ce pune
Ca să-i faci îngropăciune ?
Știe Dumnezeu ce face,
El mângâie pe sărace.
Tu dar ca o norocită
Ești cu două folosită :
Una că ai și fetiță
Și-al doilea ai și tâtă,
Care d'aci înainte
O să te aducă 'n cinste,
Că eu ca o moașă iară
Am moșit chiar și aseară
P'o cocoană prea bogată,
Și de dânsa sunt rugată,
Cu bărbatu-i împreună,
Să-i găsesc o doică bună,
Și plecasem a mă duce
Spre a le-o și aduce,
Dar mi-a fost în gând de tine
Ca să-ți fac acest mult bine,
Să te duc la așa casă
Să trăiești ca o crăiasă.
— Mamă ! zise ea, sunt gata,
Merg, dar nu mă'ndur de fată,
Că și chiar bărbatu-mi zise,
Pe-la mine când venise :
— După ce vei naște, dragă,
Mergi vre-o doică de te bagă,
Decât nu mă lasă mila
Ca să depărtez copila.

Moaşa care vrea chiar astă
A răspuns către nevestă :
— Şi de fată fii în pace,
Că vom face ce vom face ;
Sunt femeii sărace multe,
Care chiar aci în curte
Vom putea aduce una
Cu puţin plătind pe lună,
Ş'astfel o să aibi prin mine
Şi copila lângă tine ;
O să zic că-mi eşti nepoată.
Moaşa dar cu câte-i spuse
La prochimien o aduse,
Şi o duce să doicească,
Chiar copilul ei să-l crească,
Cu iconomii c'aceste,
Făr'a şti că al său este,
Să se afle şi fetiţa
Tot pe lângă cuconiţa.
Deci crescând băiatul mare,
Şi'ntâi şi după 'nţârcare,
Şi de de când umbla ca broasca,
Incepu să se cunoască,
«Că este o florică
Nasul care îţi băşică ;»
«C'alta e mirosul floarei
Ş'alta este al putoarei ;»
«Alt miros dă florăria
Ş'alt miros dă bălăria».
Astfel dar şi copilaşul,
Ce-l numea toţi coconaşul,

S'a văzut de vârstă mică
C'o să iasă o urzică,
Sau o floricea de laur,
De și cheltuiau ei aur,
Dându-l să învețe carte,
Și-a urma științi înalte.
Ii era de surdă toate,
Nu putea la cale scoate ;
«Că prostia din născare
Niciodată leac nu are» ;
Nu putea nimic să 'nvețe
Nici din vorbă nici din bețe ;
Dar năravurile rele
Era eminent la ele ;
Mișeliile din lume
Le știa el toate-anume :
El știa să'njure bine
Și cântece de rușine ;
Invățase și la fluer,
Încă și din buză șuier ;
A se tăvăli 'n gunoaie
Și-a se juca cu noroaie.
D'alde aste ș'alte multe
Și mai mari și mai mărunte,
Nobilei fiind văzute
Nu i se păreau păscute ;
Se amăra, ofta 'n sine.
Neamul lui știindu-l bine
Însă ce era să facă,
Taina trebuia s'o tacă !
Dar când își vedea copila

Li rănea ficații mila!
Căci fiind c'a doicii fată
Mal prost era și tratată;
Însă oricum, trandafirul
De și îl cuprinde știrul,
Fața-i tot se osibește
Și frumos tot mirosește.
Intr'acest chip și fetița
Li arăta chipul vița,
Toat'a ei delicateță
Li adeverea nobleță,
Mai vârtos înțelepciunea,
Spiritul și iertăciunea,
O făcea la toți iubită
Și cu dragoste privită;
Nobilul chiar din cnvinte
Cunoscându-o cu minte,
Și că, când s'o face mare,
O să fie de mirare,
Nu o depărtă din curte,
De și avea fete multe,
Ci la 'nvățăture o dete
Ca și l.'ale sale fete;
Doica iar rămase 'n casă
A sluji ca jupâneasă.
Fata dar învățătura,
Cartea cum și cusătura
Prin silința ei cea multă
Le trecu în vreme scurtă,
Și se pricopsi în toate
După cât natura poate;

Care și cu osebire
Se făcu mai de iubire :
Muma-i cea adevărată,
Ca pe însăși a ei fată,
O purta 'mbrăcată bine
Ș'o avea tot lângă sine ;
Căci pre celelalte fete
Pe la casa lor le dete ;
Cum și nobilul ei tată
O iubea chiar c'a sa fată,
Pentru a ei înțelepciune
Și urmarea 'n purtări bune.
Dimpotrivă pe băiatul
Il muștra tot cu certatul ;
Se mira cu ce cuvinte
Să-i mai bage în cap minte.
Și se necăjia în sine
Cum să facă răul bine ;
Dar toate-i erau de geabă,
Nu-l putea face de treabă.
Abia pân' se făcu mare
Trecu școlile primare,
Care 'n cele depe urmă
Toată 'nvățătura curmă,
Și rămâne prost în lume,
Purtând de procopsit nume,
De la cei ce îl văzuse
Că de mic prin școli crescuse.
Deci acest fecior și fată
Cu doică, mumă și tată,
Într'o zi de vară bună

Se duseră împreună
La moșie să se plimbe
Aerul ca să-și mai schimbe.
Sătenii toți cum aflară
Cu mari cu mici alergară,
Să se plângă fiecare
Spuind păsul său ce-l are,
Cerând dreptăți a le face
Și 'ntre dâșii să-i împace
De pagube, de ispasuri.
De pierderi și de pripasuri.
Între alți vine de față
Și un biet cioban c'o cață,
Cu un sătean din moșie
Care avea a sa vie.
Și oile'n ea intrase
Peste tot de o stricase ;
Pentru carele săteanul
Apucase pe ciobanul
Paguba să-i îplinească
Și tot rodul să-i plătească.
Nobilul l'acea pricină
Socotind cui să dea vină,
Fiul său răspunse 'ndată
Făcându-le judecată,
Și hotărârea le curmă
Ca să ia săteanul turma
Pentru via cea păscută
Și păgubirea făcută ;
Care auzind ciobanul,
Începu-a plânge sărmanul.

Ș'a se văita că rămâne
Stins săracu fără' de pâine !
Dar față fiind copila
Nu-și putu stăpâni mila.
Și cu mintea sa pătrunse
Și într'acest chip răspunse :
Cum că nu este cu cale
Ca să ia oile sale,
Căci ele alt nu stricară,
Ci numai rodul mâncară,
Prin urmare și ciobanul
Rodul să-l dea la stăpânul,
Adică : cu fătăciunea
Să plătească stricăciunea ;
Iar turma să nu-i atingă
Pe bietul cioban să-l stingă.
La această judecată
Ascultând nobilul tată,
Se coprinse de mirare
Pentru mintea lor cea mare,
Și hotărî judecată
După cum o făcu fata.
Dup' aceasta 'n multe rânduri
Pentru dânsa stând pe gânduri
Zise către-a sa soție :
— Fata asta mult îmi place,
Nu vom putea oare face
Să o'nsoțim cu tot rostul
Cu feciorul nostru prostul ?
Că precum e ea cu minte
În purtare și'n cuvinte,

Și pe el capul nu-l taie
La doi boi să'mpartă paie,
Ea o să-l chivernisească
În lume cum să trăiască:
Că de-l vom uni cu alta
De o viță mai înaltă,
Păcat cu dânsa vom face
Că n'o să trăiască 'n pace.
Soția sa, cum știm bine
Că păstra secretu'n sine.
Zise: — Fă cum e cu cale,
Că eu mă plec voii tale.
Astfel după ce vorbiră,
Pe loc îi și însoțiră,
Cu nuntă, cu cununie
A trăi în căsnicie.
Sfârșind nobilul acesta:
Zise către el nevasta:
— Noi ăstor copii acuma
Le suntem tată și mamă,
Și fără deosebire
Li avem la o iubire,
Or fata asta crescută
De va fi de noi născută,
Or că în locu-i feciorul,
Care ne-a împlinit dorul,
Acum tot atât face,
S'a făcut nu se desface,
Decât fata să știi bine,
Că e născută de mine,
Iar băețului e muma

Doica ce-o avem și-acuma,
 Care însăși ea nu știe
 Această economie.
 Zicând aceasta se puse
 Și toate pe larg îi spuse.
 Ascultând el cu mirare
 A soției lui urmare,
 Incepu cu vorbă mică
 Pentru băiatul să zică
 Nobilei sale neveste

Proverburile aceste : — Adică :

Nici salcia pom, nici mojicul om. — Și,
 Nici talpa casei cerc de bute,
 Nici mojicul boer de frunte. — Că,
 Rața sălbatecă nu se domesticește. — Și,
 Pe porc nu-l faci să bea apă din fedeleș.

Despre mojicie iarăși

Pasărea după ce se cunoaște ? — După cântec. — Și,
 Mojicul după ce se cunoaște ? — După vorbă. — Că,
 E politicos ca gardul, îți jupoaie obrazul. — Mojicul,
 Nu-și cunoaște lungul nasului. — Că,
 De unde știe ciobanul, ce lucru e șofranul ? — Că,
 Omul neslujit, e ca lemnul necioplit. — Te

[pomenești că,

Îți trânteste vorba ca ciomagul. — Zicând :

Nu căută ce am fost, ci te uită ce e sub cojoc. —

[De aceia,

Nu te băga în tărățe, că te mănâncă porcii. — Însă,

Cu dovezi s'aducă pâră, oricum vor şti mai urât,
Că el de sus îmbrâncindu-l cu zile l-a omorât.
Deci îngropând pe copilul potcovaru 'mpărătesc,
Ridică dăvezi, aduce tot sălaşul ȱigănesc,
Dau jalbă către 'mpăratul, cu jurămintele pârăsc,
Că i-a îmbrâncit copilul, feciorul 'mpărătesc.
Împăratu 'nfăţişează pe fiul său în divan,
Dovezile 'l fac să creadă că a 'mbrâncit pe ȱigan.
Pentru care împăratul chiar singur a hotărât,
Să-l dea, să-l aibă ȱiganul în loc celui omorât.
Aşa dar fără voie feciorul de împărat
A trebuit să se ducă tatăl său precum l-a dat;
Şi'n deosebi împăratul pe potcovarul chemând
li dă straşnică poruncă pentru fiul său zicând :
— Îţi poruncesc ca îndată, cum te vei duce cu el,
Să-l îmbraci în haine rupte, să nu-i faci hatâr
[vr'un, fel,

Şi să-l pui la toi să sufle tocmai ca pe un ȱigan;
Când vezi că nu te ascultă îngrozeşte-l din ciocan,
Şi cu praftoriţa udă mai adesea să-l loveşti,
Dă în el, numai păzeşte undeva să nu-l sluteşti;
Că voi pentru o greşală în astfel să-l pedepsesc.
Decât cum zic, tu ascultă cele ce îţi poruncesc.
Deci ducându-se ȱiganul cu porunca înarmat,
Le-a urmat toate întocmai cu feciorul de'mpărat:
Il îmbracă 'n nişte zdrenţe ca pe-o slugă de ȱigan,
Negre 'n cărbuni tăvălite, de nu făceau nici un ban;
Il puse la foi să sufle şi cu barosul să dea;
De nu putea, vai de dânsul, cu praftoriţa-l lovia;
De câte ori stropia focul cu dânsa îl atîngea
Şi, obrazul, nasul, gura îi umplea şi îi mânjea.

Pedepsele aste toate trebuind să ia sfârșit,
 După trei zile 'mpăratul iertă pe fiul greșit;
 Și trimetând îl aduse iar cu cinste la palat,
 Spălat și îmbrăcat bine ca un fecior de 'mpărat.
 Apoi seara împăratul mergând să se roage iar,
 A rostit ca mai 'nainte aceleași cuvinte chiar.
 Fiul său ce împreună stă 'ngenunchiat pe pământ,
 Zise: — Tată! Mai vrea încă să zici și acest
 [cuvânt:

Dumnezeu sfântul să te păzească
 Și de praftorița țigănească.

Atunci împăratu 'n sine de vorbele lui râzând
 Și isprăvind rugăciunea plecă în iatac zicând:
 — Omul până nu pătimește nu se învață. — Și,
 Până nu dă cu capul de pragul de sus, nu vede
 [pe cel de jos. — Și tocmai,
 Când îi dă cuțitul de os.

Despre frică și vitejie

În vremea războiului e mai scump fierul decât
 [aurul. — Și,
 Cine e viteaz, în urma războiului se cunoaște. — Că,
 După război se vede capul viteazului și urma
 [fricosului.
 Lupului de i-ar fi frică de ploaie ar purta
 [ipingea. — Și
 Leoaica numai un pui face și bun. — Și
 Omul voinic nu se sperie de toate muștele. —
 [Mulți se laudă zicând:
 — Dezlega-voi sacul vedea-voi pe dracul.

O să cauți în gaură de șearpe să te ascunzi. — Și
[o să strigi
leșiți morți să intrăm noi, că e vremea de apoi. —
Dar,

După război mulți viteji se găsesc. — De cei,
Cu curaj de găină moartă. — Și-apoi,
Nu ți-e necaz cât te izbește un armăsar, ci când
[te trânteste un măgar. — Dar,
Când geme mortul și dracul, moare de necaz. —
[Inșă,

Vulpea nu se sperie de ăl de se laudă seara, ci
[de ăl de mănâncă dimineața. — Sunt mulți,
La plăcinte înainte și la război înapoi — Sau;
La război în coadă, și la fugă în frunte. — Zicând :
— Fuga e rușinoasă, dar e și sănătoasă. — Și,
Își face spaimă singură ca calul de vânt. — Și,
Fuge ca dracul de tămâie. — Strigând :
Apropie-te crâng, depărtează-te câmp. — Și,
Fuge ca când îl gonește cu biciul de foc. — Și,
Stă pitit ca iepurile și ciulește urechile.
I se face 'n cap părul măciucă. — Și
Tremură de parcă-l găsesc toate năbădăile. — Și,
Parcă i-a dat cineva mătrăgună. — Și,
I se face fața ca turta de ceară. — Că,
Omul fricos totdeauna umblă cu ghiața'n sân. — El
Se sperie de toate buruienile. — Și;
Părul în cap i se zbârlește
De frică când povestește. — Și,
N'are împrejur biet nimica,
De unde să-și lege frica. — Zicând :
De frică inima 'n mine

Se lasă în jos pe vine. — Și,
Se sperie de umbra lui
Și se uită 'n urma lui. — Fricosului,
De o gănganie mică
Păru'n cap i se furnică. —
Și pielea i se furnică. — Când vede groaza,
Fuge ca câinele cu coada între picioare. — Că,
De o umbră, de-o nălucă
Frigurile îl apucă. — Numai când,
Este la largul lui și la strâmtul altuia. — Zice :
Infricoșază-ți cusurul să nu-ți umple c... — Și,
Dacă n'ai bătut cur mic
Nu'nfricoșa p'ăl voinic. — Că numai,
Babele cu sânge bătrân
Se sperie și-și scuipă'n sân. — Iar când,
Il iei la trei palme. — Atunci,
Mai multe din c... b...,
Decât la tabaci meșini. — Și,
Bea nițică apă rece.
De sperietură-i trece. — Și altă dată, ca șoarecii
[când cântă jucând hora :
Sus de mână, jos de vână și mai aproape de gaură.
[— Cu toate acestea,
Frica păzește pepenii. — Și,
Câinii sunt paza oilor. — Că,
Mai rău se sperie cineva din auzit decât din văzut.

Povestea vorbii

O vulpe odinioară, (povestea strămoșii mei),
Mergea seara să vâneze, după obiceiul ei;

Și mai cu seamă adese se ducea la moară'n sat,
Unde găsea găște, rațe și găini pentru vânat.
Așa și un cotoi iară venea pe lângă țarași,
Că găsea să prinză șoareci și mari și mititei, grași.
Aci vulpea cu pisoiiu întâlnire des având
Amândoi se 'ndrăgulară, unul altuia plăcând.
Intrară și în tocmeală de a se lua amândoi,
A trăi în căznicie și-a se mângâia'n nevoi.
Aci făcură și nunta, puind masa de vânat,
Mâncând, se înveseliră și să joace s'au sculat.
Pisoiiu își dresă struna și răsună grosul bas,
Iar vulpea cântă cu vorbe slobozind ascuțit glas :

Bine este doi cu doi
Și noi neică amândoi,,
Bine era mai demult,
Dar noi neică n'am știut...

Când era ea să mai zică, uu câine îi auzi
Și'ndată și el la nuntă pe fugă se repezi,
Dorind și el să se prinză cu acești tineri la danț
Și să joace vreo polcă, vr'un vals sau vr'un co-
[trodanț ;

Dar cotoiul pierdn cheful îndată cum l-a zărit,
Vulpea tăcu cântecelul, îl lăasă neisprăvit.
Și croindu-o la fugă spre pustie amândoi
Tocmai în crâng se opriră a se uita înapoi.
Ocărând aci pe câine vulpea cu glas înțepat,
Nu vrea nici de cum să-l ierte (deși el era în sat,
Zicând : — Ai văzut mojiul cu obraz gros

[necioplit ? !

Ce ? Te-ai speriat bărbățele ? Răspunse el : —

[Aș ! nimic ;

Nu se prea sperie lesne o inimă de voinic ;
Dar n'am vrut să fac gâlceavă la nunta mea
[c'un netot

Că ți-l faceam să se lingă de cinci ghiara mea
]pe bot ;

Și repezindu-mă 'n grabă mă suiăm în vreun loc,
Stam aci fără să-mi pese și-mi băteam de dâ-
[sul joc ;

Dar îmi era pentru tine, că din mână te pierdeam
'atunci cu inima friptă rămâind mă prăpădeam.

Mireasa l'aceste vorbe negreșit că ar fi plâns,
Dar nu-i putea veni jale de gâdilituri și strâns,
Ci cu hohote și râsuri, fiind departe de câini,
Ca să piarză supărare îl luă iarăși de mâini,
Și cu el hora sărita vizuina 'nconjurând
Răsuna cu glas din gură acest cântecel, zicând :

Bărbătelul meu

Voinicelul meu,

Mult e inimos,

Mult e nefricos

Deși am fetit

Dar am nemerit :

Luai pui de drac

Tocma după plac,

N'am frică de fel

De nimeni cu el.

Cumătrul lup, care'n vreme umblă ca un vătășel,
Trecând p'aci cu'ntâmplare ș'auzind joc, cântecel,
Cu raport despre aceasta degrab în fugă s'a dus
Și la leul împăratul dobitoacelor l-a dus.

Leul cum citi raportul pe lupul a întrebat :

— Dar n'ai aflat tu pe cine a luat ea de bărbat ?

— Nu știu, îi răspunse lupul, că în casă n'am
[intrat.

Dar fără să văz îmi pare că pe dracul a luat.

— Cum așa ? zice 'mpăratul, după ce ai cunoscut ?

— După cântec, el răspunse, că cam nu prea mi-a
[plăcut.

Când vorbia adesea iacă cuviosul urs veni

Și cu zmerenia toată nainte-i se ploconi.

Mistrețul grof după dânsul îndată intră și el,

Gras, gros, umflat ca cu țeava, și se închină la fel.

Porunci leul îndată să le dea câte un jeț,

Puind pe ursul în dreapta și'n stânga porcul
[mistreț.

Apoi le citi raportul de rând în jos și în sus,

Pentru măritișul vulpei, care lupul l'a adus.

Se uitară toți la dânsul și cruciș și curmeziș

Și se zbârliră de groaza acestuia măritiș,

Zicând : — D'o fi luat vulpea chiar pe dracul de
[bărbat

Ne-a făcut pe toti papară, suntem pieriți, ne-a
[mâncat ;

Dar, după povestea vorbii, nici un lucru să nu
[crezi

Așa din auzit numai, cu ochii până nu vezi ;

Însă altfel nu se poate decât un prânz să gătim

Și pe vulpea cu bărbatu-i la masă să o poftim ;

Și de va fi chiar și dracul cum suntem noi
[grămădiți

Luptându-ne împreună tot putem fi mântuiți,

Decât câte unul-unul, prin păduri a ne afla,
Și cu noi prea cu 'nlesnire pânțele a-și umfla;
Iar de nu va fi bărbatu-i drac, după cum auzim,
Atunci îl facem prieten și împreună prânzim,
Zice leul: — Prea bun este acest sfat care mi-l dați
Dar și așa ciudat vine ca să fim asigurați:
Căci pe dracul vreodată din noi cine l-a văzut
Și ca să-l putem cunoaște este prea de necrezut.
De unde știm alb e, negru, galben, roș, ori altfel
Și cum vom zări îndată să zicem că este el?
Noi auzim că'n orașe, prin acest mare pământ,
Ar fi multe dobitoace și nu le știm ce fel sunt,
Că noi la ele nu mergem, nici ele la noi nu vin,
Nu ne-am văzut unii p'alții niciodată cel puțin;
Ascmenea și de dracu numai doar cât auzim,
Că ar fi cea mai rea fiară, și-ar fi făcând mari
[cruzimi,

Dar până într'acest ceas stântul ne-a ferit ca să-l
[vedem,

Fie de ăst loc departe, d'al vedea lipsă n'avem.
Dar dacă vrăjmașa vulpe legea cumva a călcat
Că numai rău să ne facă cu dracu s'o fi 'ncurcat,
Trebue cu chibzuire să facem toți vreun plan
Ca să ne ferim de răul acestui cumplit dușman;
Cu toate aceste lupul să se ducă a-i pofti
Și în grabă să se'ntoarcă cu răspuns a ne vesti,
Apoi vom vedea ce-m face, atuncea vom hotărî,
Vom găsi fiște-care loc capul a ne vârî.
După ce se sfătuiră în felul de mai sus zis,
Gătind masa fu îndată vătășelul lup trimis,
Ca să poștească pe vulpe la prânzul împărătesc

Cu soțul ei dimpreună, să vie că îi doresc.
 Se repezi lupul îndată ca un grabnic curier.
 Ardicând pulbere 'n urma-i ca norii până la cer.
 Și tocma drept ghizunia tinerilor când veni
 Incepu'ncet să pășească, curajul îi conteni;
 Nici nu îndrăzni să intre, ci tăcerea-și dezlegă
 Și cu sfială, d'afară, din depărtare strigă:
 — Cumătră !... Cumătră vulpe !... — Cine e ? ea a
 [răspuns.

— Ia poftim până afară, îi zise el stând ascuns.
 — Dar ce vrei ? întreabă vulpea, pâna la ușă ieșind.
 — Sunt trimis, răspunse lupul, de prin stof capul
 [ivind,

A auzit împăratul cum că te-ai căsătorit
 Și prea mult îi pare bine că soț bun ți-ai nimerit.
 De aceia vă poștește ca să veniți mai apoi,
 Fiindcă azi are masă, să prânziți și amândoi.
 Zise ea : — Cât pentru masă din parte-mi bucu-
 [ros eu,

Dar să'ntreb să văz voește să meargă bărbatui
 [meu ?

Auzi bărbate ! ne chiamă, spune-mi ce răspuns să
 [dau,

Mergi la masa împărătească ?... Răspunse el : Mârî-
 [miau !

« Mârîmiau ! » auzind lupul, i s'a părut prea ciudat

Și dete înapoi fuga cu totul înspăimântat.

Ajungând la împăratul și de frică tremurând,

Ostenit cu limba scoasă sufla și spunea zicând :

— Împărate, nu e bine, să știi că ne-am prăpădit

Il întreabă leul : — Spune-mi ce ți-a făcut ? Ce-ai
[păjit ?

— E ! d'aș fi stat, el zise, ce știi ce mi se'ntâmpla,
Cred că mă învăța minte curier a mai umbla.

— Ei bine, îi zise leul, l-ai văzut ? Ce fel era ?

— Nu l-am văzut, el răspunse, dar glasul-i mă'nfiora,
Vorbi o limbă pocită, pentru care eu mă leg
Și mă prind pe capu-mi cum că numai dracii o
[nțeleg.

Decât ea bucuros prinse, dar nu știu de vor veni
Și mai bine ar fi dacă barbatul-i nu vor voi.

Auzind leul aceste, ceru dela ceilalți sfat,

Zicând : — Spuneți ce să facem că nu e de amânat

Ci trebuie mai în grabă vreun fel a ne folosi

Că ei o fi plecat poate și îndată va sosi ;

Eu găsesc de cuviință că aici să nu ședem.

Ci mergând să ne ascundem care pe unde putem ;

Și p'ascuns cu ochiannul în drumul lor să privim

Ca din eale depărtată uitându-ne să-i zărim ;

Și de va fi cum se zice, barbatul vulpii vr'un
[drac,

Să nu faceți vr'o mișcare, ci să taceți și să tac,

Că ei negăsind pe nimeni o să șeadă ce-o șeada

Și o să plece acasă de treaba lor a-și vedea.

Astea vorbindu-le leul toți ziseră 'ntr'un cuvânt :

— Câte le-ai zis împărate toate înțelepte sunt.

— Dacă e așa, el zise faceți-vă toți în părți,

Că eu m'ascunz dup'o stâncă pe marginea astei
[bălți.

— Eu iar, îi răspunse ursul, sus în ăst copac mă
[sui

Și prin frunza lui cea deasă orce voiu vedea vă
[spui,

Porcul zise:— Și eu iarăși jos în funze mă 'nve-
[lesc,

Să scoț o ureche numai ca să-i auz ce vorbesc
Lupu și găsi și el locul, vârându-se într'un stuf
Ca să poată fugi lesne când va vedea vr'un zăduf.
Vulpea dacă intră 'n casă și cotoiului i-a spus,
Zise el: — Dragă nevastă! Eu pân'acum nu
[m'am dus

Să văz împăratul cum e, precum și pe mine el,
Nu ne știm unii pe alții cum cântăm și în ce fel:
Ba nici nu știu înainte-i cum să mă înfățișez,
Nici cum să mănânc la masă-i nici pe scaunu-i să
[șez.

Ci ia să ședem mai bine în căscioară-ne aici
Și de va fi vreo'ntrebare, doar vei ști tu ce să
[zici.

Cineva cu o minciună scapă de alte nevoi,
Dar încă dela o masă să nu putem scăpa noi?
Ii zise ea: — Ba bărbate, ai să mergem să mâncăm,
Că se mânia împăratul hatârul dacă-i stricăm;
Chiar și politica cere să mergem să-l salutăm,
Să-i facem închinăciune și mâna să-i sărutăm
Necum să fim poftiți încă și să urmăm în altfel.
Să ne purtăm mojicește și să nu mergem la el!
— Dacă e așa, răspunde bărbatul ei, bine dar,
Apucă de te gătește, șterge-ți ăl cojoc murdar,
Se sculă vulpea îndată și în cel mai grabnic pas.
Se scutură de țărână, se linse pe bot, pe nas,
Cotoiul iar ca și dânsa, scuipă în labă pe loc

Și la cap se netezește, la coadă și într'alt loc;
 Apoi luându-și nevasta de brațe ca un bărbat
 Plecară pe potecuță să se ducă la palat,
 El însă zglobiu la fire tot în jocuri se ducea,
 Sărea și glumea cu dânsa, mii de comedii făcea.
 Leul cum sta după stâncă tot adesea întreba
 Pe urs zicând: — Cuvioase, vede-se ceva au ba?
 Ursul răspunse că vede cu vulpea un ce viind,
 Cu mult mai mic de cât dânsa și ca un drac tot
 [sărind.

li zise lui împăratul: — Poate îți pare așa,
 Unde îl vezi de departe, dar nu te înfricoșă;
 Intinde ochianul bine și te uită mai frumos,
 Ține-l tot spre acea parte, nu-l lăsa din mână jos,
 Ca nu cumva făr' de veste cu ei să ne pomenim,
 Cum vorbim să ne auză și ceva să pătimim.
 — Curaj! Curaj! Să n'ai frică, strigă porcul
 [către leu,

Căci când vor veni aproape, pașii lor îi auz eu.
 Deci precum am zis, mățoiul cu vulpea pe drum
 [viind

Și într'o parte și alta făcând zglobii și sărind
 Văzu pe o coțofană sus într'un copac cântând
 Și se opri aci 'ndată către mireasă zicând:
 — Nevastă! Iacă ploconul, îngăduște nițel,
 Să ți-l prinz, ca să ne ducem la împăratul cu el.
 Acesta zicând îndată se urcă în copac sus
 Și'ntr'o clipă cu iuțea ghiera pe dânsa a pus.
 Ursul care astea toate cu ochianul le-a văzut,
 Că ar fi chiar necuratul desăvârșit a crezut,
 Și de spaimă cu cutremur zise 'mpăratului leu:

— Suntem pieriți toți stăpâne, după cele ce văz eu ;
Dacă el o zburătoare o prinse din vârf de sus
De m'o vedea și pe mine, apoi ait ! atunci

[m'am dus ;

A avut dreptate lupul într'atât de s'a speriat,
Dar si-î ! stați în tăcere că iacă s'a apropiat.
Stând ei astfel în tăcere și ascunși, cum am

[zis, toți,

Ajunseră și intrară în casa tinerii sôți :

Cari văzând masa 'ntinsă și pe nimenea aci

Fu pricina ca să iasă la ușe d'a se suci

Și a privi când deo parte când de alta ne'ncetat,

Că doar vor vedea să vie marele lor împărat ;

Dar șezând cu amânare pe verdeață ș'adăstând,

Un țânțar din întâmplare dintr'un loc în alt

[zburând

Viind s'a pus pe urechea mistrețului cel ascuns

Și fără ceva să-i pese înfigând botul l-a 'mpuns.

El tot scutura urechea să fugă a nu-l pișca,

Până când zări pisoiul frunzele care mișca,

Și gândind că șoareci umblă, de odată s'a sculat,

Zicând către vulpe : — Dragă o să mai prinz

[un vânat.

Să te uiți acuma numai cum ți-l mănânc viu,

[nefript.

Și în loc sărind cu ghiara dinții 'n urechia-i

[și-a 'nfipt.

Mistrețul îngrozit foarte, gândind că n'o mai scăpa,

În râu ca nebun dând fuga din puteri strigând, țipa ;

Fugiți ! Fugiți ! Vă mănâncă, pe mine m'a și răpus !

Cotoiul de spaimă sare să scape în copac sus.

Ursul pârându-i că vine și pe el a-l nimici,
Din copac jos se aruncă și se lungește aci,
Făr'a putea alt să zică decât numai : Mor !

[mor ! mor !

Lupul cum auzi iarăși alergă la leu c'an zbor,
Strigând : — Ce stai împărate, că mănăcă până

[acum doi

Și acum 'ndată vine să ne piarză și pe noi !
Leul auzind pe lupul dându-i astfel de raport,
Zise : — De cât viu în ghiara-i, mai bine în apă
[mort.

Și închizând ochii 'ndată în valuri s'a aruncat.
Lupul și el după dânsul asemenea a urmat.
Cotoiul în acea clipă pe urs sus când îl văzu
De spaimă șărind îndată ca o minge jos căzu,
Și se înfipșe în țandăra unui copac rupt de vânt,
Care era ca o țeapă ardicată de pământ.
Vulpea iar în acea groază de spaimă fierea-i

,[plezni ;

Somnul cel lung o coprinse și nu se mai pomeni.

Despre viclenie

În față una-ți vorbește
Și în dos alta-ți voiește. — Și,
În ochi cu gura te unge
Și'n dos cu ac te împunge. — Și,
În față dinți 'ți albește
Și inima își negrește. — Și,
În față te netezește

Și în spate te cioplește. — El este,
 C'albina în gură cu miere
 Și'n coadă cu ac și fiere. — Vicleanul,
 Fățâie coada ca vulpea în toate părțile. — Il vezi
 [numai,
 Bună ziua, toată ziua și din cap la toți mereu
 [moț. — Și,
 Te mângâie cu ghimpi. — Și,
 Te atinge cu bumbac. — Pe vicleanul,
 Cât să umbli să-l pipăiești
 Nici în piuă nu-l nimerești. — Cum a zis unul,
 — De scund este scund,
 Dar nu-i dai de fund. — Cu un cuvânt,
 Este taler cu două fețe.

Povestea vorbii

Oarecare meșterăș
 A trimis un băiețaș
 Cu un taler rudăresc
 Cu două fețe, prostesc,
 Ca să ia dela băcan
 Icre roșii de un ban.
 Li mai dete și alți doi,
 Să ia icre negre moi.
 Băiatul cam prosticel
 Cerând icre de un fel,
 Și altele porunci.
 Băcanul dacă i-a dat,
 — Unde le pui? l-a întrebat.
 El talerul întorcând

Și icrele răsturnând :
 — Pune-le aici, a zis.
 Și a mers de-unde l-a trimis.
 Acolo când s'a arătat
 Stăpânul său l-a întrebat :
 — Celelalte unde sunt ?
 Or nu 'nțelegi de cuvânt ?
 Copilul iar întorcând :
 — Și iacă-le zicând,
 Căzură ș'acele jos,
 Nimica fiind din dos.
 Stăpânul său necăjit
 Indată l-a pălmuit,
 Zicând : — Vezi minte să ții
 Și păzește să nu fii
 Cu două fețe și tu,
 C'ast taler ce te bătu.

Despre pocăire sau fățarnicie

Mănâncă sfinți și scuipă draci. — Și,
 Cu trupul în biserică și cu gândul la dracul. —
 [Fățarnicul,
 Este o florică, cine-l miroase nasu-i pică. — Că,
 Nici dracul mai întâiu
 Nu îi dă de căpătâiu. — Că,
 Mâna care nu poate mușca o sărută. — El este,
 Ca cărbunele stins care te mânjește
 Și ca cel aprins care te pârlește.
 Ochii porcului cată tot la pământ,
 Geme nebolind și caută nepierzând. — Dar,

Boala lui e sănătatea noastră.—Ipocritul este,
Mâta blândă zgârie rău.—Şi,
Cărbune cu cenuşă acoperit. — Că e,
La unii numă şi la alţii ciumă. — Umblă,
În gură cu Dumnezeu şi în inimă cu dracu. — Şi,
Ziua fuge de bivoli şi noaptea apucă pe dracu
[de coarne.

În cuibul zmeritului locuieşte dracu. — El,
Cu lingura îţi dă dulceaţă şi cu coada ei îţi
[scoate ochii.

Lup îmbrăcat în piele de oaie.
Umblă să sperie lupul cu pielea oii. — Dar,
Baba bătrână nu se sperie de drugă groasă.

Povestea vorbii

Un împărat oarecare
Având un cal bătrân tare,
Care picioarele sale
Abia le târa pe cale,
Ş'abia putea roade fânul,
Ca şi cojile bătrânul;
Dar pentru că îl iubise
De bine ce îl slujise,
Şi-l scăpase în războaie
De oarecare nevoaie,
Se milostivi 'mpăratul
Şă-şi slobozească soldatul,
Ca să umble 'n bună pace
Singur pe unde i-o place.
Şi ca să-l cunoască bine

Când îl va vedea orcine,
Că'n slujba împărătească
A fost ș-a luat ostafcă,
Îi făcu o haină 'n spate
Cu petici fețe schimbate,
Albastre, verzi, galbeni, roșii.
(Cum se îmbrac comicoșii)
Ș'asa după ce-l îmbracă
Porunci ca să-i mai facă,
Și potcoave în picioare
De oțel scânteitoare
Ca mai mulți ani să trăiască.
Făcându-se aste toate
Poruncește de îl scoate
Afară în câmp ca să pască
Și unde-o vrea să locuiască
Umblând dar în astfel calul
(Precum îi spuserăm halul,)
Când coboră pe o cale
Se 'ntâlni cu el în cale
Un len care în viață
Nu văzuse de cal față.
Pe loc el cum îl zărește,
Se spăimântă, se 'ngrozește,
Și de frică 'ntr'o suflare
Se 'ntoarce în fuga mare
Strigând : — Fugiți, fugiți toate
Fiare, care 'n cotro poate,
Că vine fără zăbavă,
O jiganie grozavă,
Și de-i vom intra în ghiare

Vom pieri cu mic cu mare.
 Un lup care-l auzise
 Și cu totul se 'ngrozise,
 Vine la dânsul în grabă
 Și tremurând îl întreabă :
 — Ce e ? Ce strigi ? O minune !
 Cine te gonește !... Spune ?
 Leul abia se oprește
 Și răspunzând îi vorbește :
 — Lupule, nu este bine
 Vine peste noi ce vine,
 Nu știi să o spui p'anume,
 Că u'am mai văzut pe lume.
 — Ce fel e ? întreabă lupul,
 — Cum și 'n ce chip îi e trupul ?
 Leul începu să zică :
 — Îți spui pe scurt, că mi-e frică,
 Zăbovind cu vorbă lungă
 Nu cumva să ne ajungă ;
 Nu departe coala 'n vale,
 Tocma'n potecile tale,
 Este o namilă mare
 Tot pestriță pe spinare.
 Căpu-i este lung și botul,
 Pielea-i e împestrită
 Până la coadă bălțată.
 Nu mai băgai seamă lalte,
 Dar picioare are 'nalte,
 Și din ele fulger scoate
 În pasurile lui toate.
 C'un cuvânt e o nălucă,

S'o vezi groaza te apucă.
Lupul zice : — Fii în pace,
Nimica nu ne va face.
Lucrul de spaimă nu este,
Că namile de aceste
Multe în zilele mele
Am petrecut prin măsele.
— Te 'nșeli lupule, el zise,
Ție-ți pare că spui vise,
Dar vei vedeà tu acuma
Cum ți-se 'nfundează gluma.
— O doamne ! îi zise lupul,
Nu-i pot vedeà d'aci trupul !
(Și se 'naltă din picioare
Să vază îl va zări oare ?).
Leul zise : — Vin la mine
Să te 'nalț ca să-l vezi bine.
Și ardicându-l în brațe
Il strânse 'n ghiare de mațe
Lupul având urdinare
Il trecu, biet, de strâns tare.
Leul aceasta văzându-i
Il trânti 'ndată zicându-i :
— Tu nici nu văzuși bine
Și 'ncepù să dea din tine
Dar de îl vedeai ca mine ?...
Atunci mureai, vai de tine !
Zicând aceasta îl lasă
Și fuge 'n pădurea deasă.

* * *

Mulți se sperie de nimica,

Și-apoi și'n alții bagă frica ;
Te miri de ce-și face nălucă
Și frigurile îl apucă.
Astfel de oameni în lume
Au născocit spaime sume :
Strigoi, Stafie, Murgilă,
Miază-noapte și Zorilă,
Și-alte multe ca aceste,
Care nici n'a fost, nici este.

Despre lăcomie și neeconomie

S'a ospătat pân'a crăpat. — Și,
A lins până a pus vasu cu fundu 'n sus. — Și,
Peștele din eleșteu
Umblă să-l înghiță viu. — Și;
Stă, îmbucă lăcomește
Ca un lup când se pripește, — zicând :
Sunt de unde n'are mărul coaje și cireașa
[sâmbure. — Și,

El mănâncă un purcel
Și-altui dă un puricel. — Și-apoi cere,
Și din coș grăunțe
Și din postavă tărățe. — Inșă,
Cloșca care coprinde ouă multe, nici nu pui nu
[scoate. — Că,

Mierea în gură e plăcere,
Dar la inimă durere. — Lacomul,
La gustare cât cal mare
Și la prânz nici cât un mânz. — Neeconomul este
Ca feciorul lui bani gata,

Risipește cu lopata. — Și,
Banii din mână îi scapă
Ca ciurul cum ține apă. — Și,
Azi întinde pân'o rupe. — Că,
A îmbrăcat pe dânsul haine noi
Și-a ținut de joi până mai apoi. — Și pe urmă,
Ajunge din cal măgar,
Și catâr din armăsar. — De aceia a zis cineva:
Cumpăna nepoate
E bună la toate. — Și,
Cheltuește române
Și vezi ce-ți mai rămâne. — Căci,
Câinele de este câine
Și tot oprește de mâine. — Iar,
Cine se biruiește
De or și ce pofteste
Dobitoc se numește. — Pentru că,
Cu cele putine
Acel mult se ține. — Totdeauna,
Or la unul, or la trei tot o lumânare arde. — Că,
Celui cu economie
Suta îi este lui mie. — Ponte zice:
Sunt bogat, decât
Pe cât am, p'atât. — Iar,
Cine își mănâncă sămânța de in, își mănâncă
[cămașă.

Despre economie

Cât ți-e pătura, atât te întinde. — Căci,
Cum îți vei așterne, așa vei dormi. — Și,

Cine cheltuește peste ceia ce câștigă, n'are 'n
Cum e țara și obiceiul. [casă mămăllgă.

Cum e sfântul și tămâia.

Să ne cârpin, că nu putem tot să ne înoinm.

Spărtura până e mică trebuie cârpită.

Omul nu iese cu dosul la oameni, ci cu

[образul. — Dar încă,

Hainele nu fac pe om mai de treabă.

Brânză bună în burdof de câine.

Mărgăritar atârnat de gâtul porcului. — Sau,

Belciug de aur la râtul porcului. — Că,

Alta e floarea de grădină și alta e floarea de

[câmp. — Că,

Образul subțire cu multă cheltuială se ține.

Fiecare își știe păsul său.

Tot образul își are necazul.

Fiecare singur știe unde îl strânge opinca.

Corabia mare și valuri mari o bat. — De aceea,

Nu te măsură cu cei mari. — Că,

Cine are piper mult bagă și în terci. — Și,

După ce e carnea grasă mai pune și seu. — Dar,

Învățul are și dezvăț. — Că,

Nu e totdeauna Paștele. — Și

Cui nu-i place să trăiască ca găina la moară? —

[Însă,

Nevoia îl învață să trăiască ca vițelul la oraș. — Că,

Nu e după cum vrea omul, ci după cum vrea

[Domnul.

Și moșului îi plac toate, dar să le roază nu poate.

Rău la vale, rău la deal.

E anevoie când ajungi să cumperi orz dela găște.

Strânge mișună de cu vreme.

Gunoiul de vară e piper de iarnă.

Omul înțelept își cumpără vara sanie și iarna

[car. — Și,

Leagă sacul până e rotund, nu când ajunge la

[fund. — Că,

De unde tot ei și nu pui, curând se isprăvește.

Banul e făcut rotund, lesne se rostogolește,

Anevoie se câștigă și lesne se cheltuiește.

Iei câte unul și dai cu pumnul. — Și,

Nu risipi meiul că anevoie se adună. — Că,

Soarele și iar nu poate să le încălzească pe toate.

[Ci,

Când însetează curtea ta, apa'n drum nu

Apa limpede până nu vei vedea [lepăda. — Și,

Cea turbure n'o lepăda. — Și,

Până nu vei vedea pe cel bun, nu lepăda pe

[cel prost. — Că,

Cine o ia prea lată, rămâne cu ea necrăpată.

Il găsesc frigurile pungii. — Și apoi,

Nu e mai grea boală de cât punga goală. — Că,

Omul fără bani e ca pasărea fără aripi, când dă să

[sboare cade jos și moare. — De aceia,

Nici să te îmbolnăvești, nici să aibi trebuință de

doctor. — Că,

Cine trăiește nădăduindu-se, moare jinduindu-se.

Ruda omului este punga cu banii și sacul cu

Sătulul la flămând nu crede.

[mălaiul.

Până vine cheful bogatului iese sufletul săracului.

În nădejdea tati moare mama.

Nu e nimic ca sănătatea și banii. — Că,

Sănătatea face banii și banii sănătatea.
 Când ai bani, trebuie să ai dîșmani.—Dar și,
 Omul fără dușmani nu-i plătește pielea nici un ban.
 Banul muncit nu se prăpădește.
 Omul face banii și banii pe om.—De aceea,
 Strânge bani albi pentru zile negre.
 Când îți intră paraua în mână, leag'o în nouă no-
 Să mă ei când mă gălesc, [duri.
 Să mă aibi când îți lipsesc.—Că,
 Fiece nebun știe să câștige bani, dar nu știe să-i
 [păstreze.
 Cine nu cruță paraua, nici de galbeni nu-i e milă.

Povestea vorbii

Un sultan odată umblând prin cetate
 Pe jos cu vizirul în haine schimbate,
 Văzu înaintea-i o para scăpată
 Și o ridică singur plecându-se 'ndată.
 Vizirul această urmare văzându-i,
 Și păzindu-i vremea l-a întrebat zicându-i :
 — Mă iartă stăpâne, pentru îndrăznire
 Că îmi stă în cuget o nedumerire :
 Mi-a fost de mirare ca o para mică,
 Care și nimica poate să se zică,
 Un sultan ca tine, bogat cu hazine
 Să te pleci la dânsa să o iei din cale !
 Sultacu răspunse : — Acel ce din fire
 Va lua paraua în disprețuire,
 Din puțin se 'nvață întru nepăstrare,
 Ca să nu se uite nici la banul mare ;

Omul care știe a trăi cu păstru
Paraua o are la galben căpăstru.
Ziseși că paraua nu e lucru mare,
Dar cât de greu este omul când n'o are!
Paraua e mică dar loc mare prinde,
Căci când îți lipsește pâinea nu ți-o vinde.
D'aceea paraua omul cel cu minte
Trebuî ca pe galben s'o aibă înainte,
Că joc cine-și bate și-i da cu pieiorul
Cu vremea ajunge ca să-i ducă dorul.
Eu nu zic ca omul cumplit să se facă
Și până 'ntr'atr'atâta argintul să-i placă,
În cât să ajungă la el să se 'închine
Și să îngrijească numai pentru sine;
Ci zic ca la păstru firea să-și deprinză
Ca să strângă s'aibă atât pentru sine,
Cât să poată face și altuia bine.
De ce?... Peniru cine? Pentru vremuri grele
Pentru niscai boale, pentru 'ntâmplări rele,
Când se cheltuește și câștig nu este
Pentru neputințe ș'alte ca aceste;
Iar pentru alți cum?... Ca milă să-i fie,
Să aibă să scape oameni din robie,
Să-și dea pentru suflet, și bine a face,
Scăpătați s'ajute, sărmani să îmbrace,
Pe câți pradă focul, pe câți apa 'neacă,
Pe câți îi las hoții în stare săracă,
Văzând să nu-i lase 'n lacrimi să rămâie,
Ci să aibă 'n mână cu ce să-i mângâie.
Imi aduc aminte despre o poveste,
Care ca o pildă pentru păstru este.

Povestea împăratului

Au plecat odată câțiva după milă
Ca să strângă zestre pentru o copilă,
Care prea săracă era și sărmană
Și ca s'o mărite își făceau pomană.
Umblând dar ei astfel prin case a cere
La oameni mai nobili și mai cu avere,
Intrară 'ntr'o curte unde nemeriră
Ocări, ceartă, gură, în care-auziră
Că stăpânul casii un bănuț pierduse
Și slugile toate eră de el puse :
Unii așternutul scutura din case,
Alții cerneau praful căre-l măturase,
Alții iar prin curtea cea mare ca hanul
Ciuruia gunoiul să-i găsească banul
Văzând ei aceasta prea mult se mirară,
Și-au zis întru sine că'n zadar intrară,
Și neagră sau albă fără să-i vorbească
Deteră să plece la alți să năzuiască.
Dar el cum îi vede că 'ndărăt porniră
Chemă să-i întrebe pentru ce veniră ?
Ei stă 'n chibzuire cum să-i pomenească,
(Văzându-i scumpetea să nu-i ocărăască).
Dar el tot zorindu-i i-au spus cam de silă,
Că strâng să 'nzestreze p'o fată cu milă.
El cum îi aude nu-i lasă să iasă,
Li chiamă îndată cu cinste în casă,
Intră 'n cercetare, ce-au strâns pân'acuma,
Cât mai trebuește să'implinească suma ?
Și spuindu-î scoase punga lui îndată

Și 'nzestră pe fată cu sumă 'nsemnată,
 Zicând : — Nu vă pare lucru de mirare
 Că fac pentr'un ban atâta cătare :
 De n'ași fi fost astfel cu bună 'ngrijire
 Să-mi păstrez averea cu nerisipire,
 N'ași fi avut astăzi nici chiar pentru mine,
 Necum s'am prisosuri să fac cuiva bine.
 Ei plecând pe poartă destul se mirară
 De așa vedere ciudată și rară,
 Deși unul zise din minte puțină
 Că «scump la tărățe, ieftin la făină».

Despre cumplitate sau zgârcenie

Omul nu trebuie să fie, nici prea prea, nici foarte
 [foarte.

Nici carnea să arză nici frigarea. — Adică :

Nici prea econom, nici prea galantom. — Că,
 Cine strânge nu mănâncă.

Banii strângătorului în mâna cheltuitorului.

Lopata grămădește și sapa risipește.

Bogăția rămâne la nebun, — care,

Nici pe sine nu se pricopsește, nici pe altul nu
 [folosește.

Nu știe cum se câștigă paraua. — Pentru că,
 Cine duminică știe, cine mănâncă nu știe. — Dar și
 Dacă o socoti cineva câte foi intră în plăcintă, nici
 [odată nu mănâncă.

Omul cumplit de toți e clevetit. — Și,
 Când nu tace o gură nu tace o lume 'ntreagă.
 [Zicându-i frige linte,

Își mănâncă de sub tălpi (de subt unghii).
Pentru o para își pune ștreangul de gât.
Pentru bani își vinde sufletul.
Ii tremnră mâna de milostenie (care n'o face).
Ar da tămâie lui Dumnezeu și nu se 'ndură să
[dea parale.
Punga-i mare și gură n'are. — Însă ea zice :
A cui e punga mai mare ? — A cui se vede.
Scumpului niciodată să nu-i zici : «Dă-mi», ci
[totdeauna : «Na».
Zgârcitul, numa. stângă are, (care ia), drcapta-i
[este uscată (care dă).
Scumpul cu înșelătorul lesne se 'nvoiesc.
Ii făgăduiește marea cu sarea și-i dă ce nu curge
[pe apă.
Vulpea în pădure și el îi vinde pielea 'n târg.
Ii face să umble după potcoave de cai morți.
Și-a găsit icoana să se 'nchine.
Scumpul cumpără stafide și cere să-i adauge pipier.
Pune brânza 'n strachină și 'ntinge p'alătura.
Umblă să scoată două piei după o oaie. — Dar
[totdeauna,
Scumpul mai mult păgubește și leneșul mai mult
[aleargă.

Povestea vorbii

Un ovrei odată în negoț umblând
Și'n Constantinopol la marfă mergând,
Mai mult decât toate ce îi trebui
La cești și filgene întâiu târgui;

Și 'ntr'un zimbil mare, după ce le-a pus,
Umplându-l grămadă cu vârf până sus,
Chemă să i-l ducă un hamal la han,
Și îi ceru plată de opt lei un ban.
Chemând el pe altul și mai mult ceru.
Or pe câți aduse nici unul nu vru.
Văzând dar ovreiul, stând se socoti,
Cu înșelăciune dulap a 'nvârți.
Apucă și zice unui alt hamal ;
— Voinice, mi-e milă că ești în ăst hal ;
Dar de îmi vei duce ăst coș pân' la han,
Fără să-mi ceri plată de sus nici un ban,
Numai trei cuvinte să te 'nvăț să știi
Și-ți ajunge 'n viață procopsit să fii.
Auzind hamalul pe ovrei zicând,
Ca să-l procopsească așa de curând,
Zice întru sine : o fi ce știu eu !
Ai să faci și-o slujbă în norocul meu.
Și-ardicând îndată zimbilul cel greu,
— Ai ridică-l zice, pe umărul meu.
Se cocoșă, duse pân' la un soroc,
Și să odihnească puind la un loc,
— Jupâne ! îi zise, ia spunemi acum.
— Hai la han, răspunse, nu pot aci 'n drum.
— Spune 'ncai o vorbă, hamalul a zis,
Ca să merg gândind-o pe drumul întins.
Deci văzând ovreiul că în loc ședeă
Și pân' nu i-o spune să plece nu vreă,
— Așa, îi răspunse, să-ți spun una dar,
î o ține minte să nu mă 'ntrebi iar !

Cine îți va zice că e mai bine călare decât în
[căruță, să știi să nu crezi.

Asta este zisă de un înțelept.

Și'n adevăr, bravo ! a vorbit prea drept,

Auzind hamalul iarăși se sculă

Cu zimbilu'n umăr și drumu-și urmă.

Merse iarăși, merse pe drum, cât putu,

Și să odihnească la un loc stătù.

— Jupâne ! iar zise, una îmi spuseși

Și de pricopseală, văz mă umpluseși,

La îmi spune încă unca măcar

Să merg cu ea 'n gură procetind-o iar.

Văzând iar ovreiul că nu vreà altfel

Și a doua este, zice către el :

Cine ți-o zice că e mai bine pe jos decât călare,
[iarăș să nu crezi.

Ține-o și pe asta 'n minte ca'n scris,

Că iar de un mare înțelept s'a zis.

Cu aceste vorbe întru al său gângh,

Plecă iar hamalul și ceva mergând,

Iar să odihnească puse la pământ

Și 'ntrebă să-i spuie și celalt cuvânt.

Cam cârmî ovreiul, dar chiar și nevrând

Trebuia să-i spuie, și urmă zicând :

— Și cine ți-o zice că e mai bine slugă decât
[stăpân, să nu crezi iar niciodată.

Ai mai auzit tu astfel de cuvânt ?

Cine l-a zis, bravo, a fost un om sfânt.

Văzând dar hamalul că l-a înșelat,

Ardicând zimbilul iarăș a plecat,

Și mergând cu dânsul acolo la han,

Il trânti odată de un bolovan,
Și îi zise : — Jupâne, și tu chiar să vezi
Că s aci filgene, eu zic să nu crezi.
Scumpul cu galantomul sunt doi vrăjmași neîmpă-
[cați. = Și,
Bumbăcarul nu se uită cu ochi buni la câinile alb.
Zgârcitul, nici el nu mănâncă, nici pe altul nu va
[să vază mâncând. — Inșă,
Cine se culcă mâncat se scoală fără vreme.
Stăpânul vinde și telalul nu se'ndură să-l dea.
Câinele osul nu-l roade și nici pe aitul nu lasă să-l
[roază.
Scumpul nu e stăpân pe banii lui, ci banii îl stă-
[pânească pe el.
Șeade dracul cu curul pe banii lui.
Tot el la masa altuia și la masa lui nimeni. —
[Adică :
Orbul dela toți și dela orb nimeni.
Caută tot să răpească. — Zieând :
Nici lupul flămând, nici oaia cu doi miei.
Va să ia și lâna și pielea.
Bucatele dela masa altuia sunt mai cu gnst.
Găina vecinului e mai grasă.
Punga altuia e mai mare. — În sfârșit,
Mai bine trăește un sărac lipit decât un bogat zgârcit.

Povestea vorbii

A fost un zgârcit odată care mereu grămădea,
Zi și noapte, totdeauna, pe bani dormea și ședea,

Și de cumplitate multă trăia singur, singurel,
 Nu ținea 'n casă nici slugă, nici pisică, nici cățel,
 Nu putea să se îndure să cheltuiască un ban,
 Să mânânce și et bine măcar odată'ntr'un an;
 Ci trăia tot calicește, mâncări proaste cumpărând,
 Privind cu jind cele bune ca și un sărac de rând.
 Așa el la o zi mare când la pește deslega,
 Văzând că fieștecare la pescării alerga,
 Se duuse și el să vază d'o găsi vr'un cosăcel,
 Să-și cumpere, să mânânce, ca să se spurce și el
 Ajungând în pescărie începu a se plimba
 Dela un loc pân' la altul și de prețuri a'ntreba.
 Umblă vr'o două trei ceasuri pretutindenea cercând.
 Și nu-i venea să-și cumpere mai ieftior căutând.
 Deci când sta în două gânduri, ca să ia or să nu ia
 Și când scumpetea cu pofta în el nu se învoia,
 Vede viind un fin al său, carele dulgher era,
 Cu bani câștigați din muncă vrând pește a-și cum-
 [păra ;

Și fără să zăbobească, or să întrebe de preț,
 Alese un pește mare și-i trânti banul semeț.
 D'acolo trece îndată alături l'alt pescar,
 Alcege alt neam de pește și îl pune în cântar.
 Scumpul privind cu mirare la finul cumpărător,
 Care își târgui pește ca fiecă nngustor,
 Când plecă ca să se ducă după dânsul s'a luat
 Și-ajungându-l după urmă — ce faci fine ? l-a 'ntrebat.
 Cum văz ți-ai cumpărat pește?... — Da, îi zise,
 [am luat.

L-a întrebat iar : — Pentru tine, ori alul l-ai
 [cumpărat ?

— Ba, pentru mine, el zise, și pentru casa mea
[chiar.

— Da ce o să faci cu atât mult? Scumpul l-a
[întrebat iar.

— O doamne, nașule ! zise, pentru mâncare te
[miri ?

Pe lângă copii, nevastă, se găesc și mosafiri ;
Și la o zi ca aceasta mai dai și la un vecin,
Ce nu i-a dat mâna să-și ia, ori și l'alt sărac
[strein.

Dar dumneata-ți luași pește, ori ești la alții poftit ?

— Ba, nu sunt poftit, îi zise d'aceia am și venit ;
Și eră și eu să-mi cumpăr, dar iarăși am judecat,
Că cine să mi-l gătească !... Și așa nici n'am luat.

— Ai dar la noi, finul zise, împreună să serbăm,
De și nu avem gătire pe un naș să ospătăm ;
Și vei avea să vezi astăzi cum trăiesc uiște mojici,
Dar ne vei ierta cuscru ca la niște finii mai mici.
Finul vorbe d'alde aste și altele îndrugând,
Și cu nașul împreună la casa sa ajungând,
Cu destulă bucurie pe oaspete a primit.
Până una, alta, fuse și prânzu 'ndată gătit.
Așezându-se dar masa și bucate aducând
Șezură, o'mprejurară, puind și plosca în rând.
S'apucară să mănânce, vorbe vesele spuind,
Și cu înzâmbite fețe unii la alții privind.
Plosca înconjura masa de la un la alt mergând,
Și'ndemna să se mângâie pe toți în guri sărutând,
Li îndupleca îndată pe ea a o asculta,
Și ca să-i facă pe voie începură a cânta ;
Unul în coarda subțire, altul bâzoiul ținea,

Mic și mare își da glasul, la care cum îi venea.
 Zgârcitul care'n tăcere era 'nvățat a mânca,
 Și carele cu plăcere la acești gura căsca,
 Prea mult minunata ploscă sărutându-l tot des, des,
 Și la curaj îndemnându-l, fără nici un interes,
 Il aduse și pe dânsul în stare d'o asculta
 Și'ncepu și el cu toții împreună a cânta.
 Și'ntr'atât se simți vesel și'ntr'atât s'a mângâiat,
 Incât toată zgârcenia îndată i s'a muiat,
 Și'ncepu să zică : — Fine, tu văz că știi să trăiești,
 Tu dar voiesc și pe mine ca să mă chivernesești.
 Toată a mea bogăție, dela moși, străni oși rămas,
 Câtă o fi ți-o dau ție astăzi chlar din acest ceas.
 Na ch rile, mergi acasă și în pivniță intrând,
 Vei vedea stând zece chiupuri tot de galbeni
 [puși în rând :

Și cu dăsagi, sac, or traistă, cu ce știi și cu ce poți,
 Cară-i aicea la tine până diseară pe toți ;
 Fă tu ce vei vrea cu dânșii, fii și economul meu,
 Cheltuește cum îți place, nici să'ntrebi nici să
 [văz eu ;

Că moșii mei și părinții să trăiască n'au știut,
 Nici vr'odată în viață așa chef n'au făcut ;
 Ci s'au chinuit să strângă și să grămădească bani.
 Când au murit îmi lăsase nouă chiupuri sau borcani,
 Sfătuindu-mă'n diată ca să urmez lor și eu,
 Iar de nu să mă ajungă blestemul lui Dumnezeu :
 Adică : din nouă chiupuri zece în rând să le fac,
 Și-am trăit ca vai de mine, mai rău decât un sărac ;
 Umblai pe uscat, pe ape, m'am căznit ca un tiran,
 Am răbdat foame și sete, închinându-mă la ban ;

Nu m'am îndurat odată un sărac să miluesc,
Numai și numai borcanul să-l umplu, să-l vâruiesc.
Ăst rău mi s'a făcut fine, nu pot altă să mă prefac,
Nu-mi vine să dau paraua nici mie un prânz
[să-mi fac.

De aceia dar acuma du-te unde te-am trimis,
Ia traistă, sac, or ce-ți place și fă după cum
[ți-am zis.

Bietul fin cu bucurie pe loc dășagii luând,
Alergă tot într'un suflet, și în pivniță intrând,
Cum s'apropie de chiupuri mâinile a-și împlânta,
Auzi un glas d'odată, d'aiurea a-l spăimânta,
Strigându-i: — Nu te atinge, teme-te a nu greși,
C'apoi de aicea zdravăn să știi că nu vei ieși.

Răspunse el către glasul care îl înfricoșă:

— Apoi nașul mă trimise, n'am venit singur așa.

Glasul îi răcni d'odată atât de înfricoșat,

Incât pivnița și casa parcă s'au cutremurat,

Strigând: — Ieși, zic, mă'nțelege, n'aștepta și alt
[cuvânt

N'are treabă el aicea, acești bani ai lui nu sunt,

Ci ai diaconului Badea, el e pe dâșzii stăpân.

Bietul om fugi afară speriat, scuipându-și în sân,

Merse la nașul să-i spună cum s'a întâmplat și
[ce fel

Și cum diaconul Badea este stăpân, iar nu el.]

Nașul său cum îl aude se necăjește pe loc,

Plosca-l atâță mai tare de se făcu numai foc.

Că ea are multe daruri, aci face pe om bun,

Și aci îl întarătă de-l prefăce în nebun.

Se scoală totdeodată și răcnește ca un leu:

— Dar cum se poate el zice, să nu fiu stăpân
[p'al meu?

Cine e diaconul Badea, și ce treabă are el
Cu banii mei, pentru care m'am trudit de mititel?
Stăi mă !... Să văz acuma dacă eu stăpân nu sunt
Și plecă acasă iute înpulberat ca un vânt,
Intră'n pivniță îndată, se uită, îi dă în gând,
Și, spre negoț, o grămadă pive de cireș având,
Băgă aurul prin ele și c'un alt lemn le'ndopă.
Până către miezul nopții l'acestea se ocupă ;
Și pe dinaintea porții fiind un râu spumegat,
Aruncă pivele toate și a mers de s'a culcat.
Și astfel din bogat putred a sărăcit de s'a stins,
Își vindecă cumplitatea și zgârcenia-i s'a 'ntins,
Ia pivele toată noaptea după ce au înotat,
S'au oprit într'o vultoare la marginea unui sat,
Unde avea locuință un slujbaș bisericesc,
Anume diaconul Badea, om cu totul sufletesc.
Acesta prea dimineață totdeauna se scula
Și'n marginea acelei ape se'nchina și se spăla.
Așa'n acea dimineață ca și alte dăți mergând,
Și pivele în vultoare învârtindu-se văzând,
Le-a tras câte una, una, până când toate le-a scos
Și văzându-le 'ndopate și prea grele mai vârtos,
Se apucă cu toporul despică una pe loc
Și ca să vază în ea ce e și ca să puie pe foc.
Dar câtă mirare fuse, cât s'a bucurat văzând
Acea mulțime de galbeni cu strălucire curgând !
Vă las să judecați singuri ce i s'a mai întâmplat,
Și din celelalte pive lucrul când îl a aflat !
Decât să vă spun acuma ce fel a 'ntrebuințat

Acea avuție multă și cu dânsa ce-a lucrat.
Câți săraci știa în satu-i, câte unu l-a chemat,
Și în taină fiecărui a dat și l-a ajutat.
Unuia-i cumpără vacă, altuia-i dăruî boi,
P'alt scăpă de datorie și p'alt scăpă de nevoi;
Apoi zidi un han mare de săraci primitor,
Și găzduia fără plată pe fiecă eălător;
Incât ducându-se vestea prin cei mângâiați în plâns
A putut ca să auză și zgârcitul ce i-a strâns,
Cum că un diaconul Badea, acel nume c'un cuvânt,
Ce i l-a strigat glasul că acei bani ai lui sînt
Care și plecă îndată ca să se ducă la el
Cu o trăistoară 'n umăr și'n mână c'un toiegel,
Din sat în sat cu întrebarea și hrană cerșind
[mergând]

Și'n sfârșit la acel diacon cu încetul ajungând,
Ceeace-l făcu pe dânsul mai tare de se'ncrezu
Fu o piuă ce drept treaptă 'n ușa-i care-o văzu.
Stând și lung privind la dânsa și din cap tot
[legănând,

A eșit diaconul Badea și îl întrebă zicând:

— Ești un strein cum se vede, și cauți să-ți dau
[sălaș ?

— Așa este, el răspunse, sunt un strein și drumaș
Dar mă uit la piua asta, și-mi căiesc capul cel
[prost

Că cu altele 'mpreună ea'n pivnița mea a fost,
Care 'ntr'o zi beat pe toate cu galbeni le îndopai
Și gândind că fac rău altui toate 'n râu le aruncai.
După ce zise acestea, săracul zgârcit s'a pus
Și cu amăruntul toate cum s'a întâmplat le-a spus;

Ascultând diaconul Badea la povestea lui tăcut,
De loc a nu-i înțelege vorbele s'a prefăcut,
Dar în inima sa foarte mult l-a căit și l-a plâns
Că s'a pedepsit atâta în cumplitate d'a strâns :
Și fiindu-i de el milă, îi răspunse : — Fătul meu !
Eu am îndestulă stare, dar mi-e dela Dumnezeu
Și fac pomană cu dânsa, eu dracului nu o dau,
Ajut cu economie pe toți câți cunosc că n'au ;
Prin urmare și tu dară de te plângi că sărac ești,
Rămâi în curte la mine hrana să-ți agonisești ;
Nu ai să-mi faci nici o treabă și de urât să nu șezi,
Să 'ngrijești de una alta, de argați și slugi să vezi.
Cuvântul bun și blândețea acestui diacon cuvios
Induplecă pe sgârcitul și primi bucuros.
Rămâind, cum zic, în curtea-i era ca și un stăpân
Fiindcă diaconul Badea era de vârstă bătrân,
El stă pentru fiecare socotelile să dea,
Încare cu prisosință zgârcenia-i se vedea,
Dreptul dela unul ș'altul tot să rupă îi plăcea
Și fără să cheltuiască iar strânsoare își făcea.
Diaconul Badea văzându-l făcând acestea de rost,
S'a 'ncrezut fără 'ndoială că banii ai lui au fost
Și gândindu-se 'ntru sine de cugetul ce-l mustră
Că cel ce-l îmbogățise acum slugă îi eră,
Socoti să-l depărteze cu oarecare mijloc,
Subt ascuns ceva bani dându-i să trăiască într'alt
[loc.
Și într'e zi poruncind în casă să facă câteva pâini
Însă de făină neagră și albă, de două mâini,
Și coca pâinilor albe cu un cuțit despicând,
A băgat în taină galbeni câte-o sută numărând ;

Și astfel după ce-o coapse și le scoase din cuptor
 Il chiemă ca să-l trimeată la un sat mai depărtșor,
 Zicându-i : — la și înșală calul cel iubit al meu,
 Cu care din sărăcie m'a ridicat Dumnezeu.
 Inșă cu ale lui toate, deși nu sunt așa noi,
 Dar poate din norocirea-i să-ți vie banii 'napoi ;
 Și na aste trei pâini albe să le mănânci tu pe drum,
 Na de prisos și-una neagră, că nu strică or și cum.
 El dar cum înșelă calul, după cum i-a poruncit
 Și a plecat să se ducă la satul cel rânduit,
 Dacă merse o bucată, aproape de un alt sat,
 S'a rupt chinga fiind veche, și șeaua s'a răsturnat;
 El zgârcit fiind din fire să nu dea din mâna-i ban,
 A luat o pâine albă și-o dete unui sătean,
 Cerând să-i dea pentru dânsa o chingă vechișoară
 [iar,

Care și 'udată îi dete, bucurându-se de dar.
 De aci încălicând, iarăși și la drumul său plecând
 I s'a rupt pofilu 'dată, pe o cale coborând.
 Cu destulă greutate ajungând iar la un sat,
 Să cumpere dela hanuri cu bani nu s'a îndurat,
 Ci luă iar altă pâine din albe care aveă
 Și unui sătean o dete un pofil mai vechiu să-i deă.
 De acolo plecând iarăși și mergând pân' la un râu
 I s'a rupt în bucățele și putregaiul de frâu ;
 Acum scoase din desagă și acele două pâini,
 Una neagră și alta albă și stând le privea în mâini,
 Zicând : — De voiu dà pe neagra ca să cer un frâu
 [cuivă
 Nepretuind-o atâta, pentru dânsa nu-mi va dà,
 Dar dându-i aceasta alba știu că prinde bucuros.

Și mergând o dete 'ndată pentru un frâu ruginos.
Sătenii aceia însă pâinile albe luând
Și de ele fiecare întru sine judecând,
Cel dintâi zise în gându-și: «Ce jimblă ca cozonac!
Cine știe din ce parte o avu acel sărac!
E bine să o mănânce bine-făcătorul meu,
Că ce folosesc c'o pâine, să stau să o mănânc eu?»
Zicând el acesta 'ndată pe un călușel s'a pus
Și la moș Diaconul Badea să o dea plocon s'a dus.
Al doilea sătean iarăși la pâinea albă privind,
Zise și el întru sine, ca și cel dintâiu gândind,
Și mergând în grab se duse cu pâinea de căpătat
Tot la moș diaconul Badea carele l-a ajutat.
Altreilea astfel iarăși în gându-și a hotărât
Și lui moș diaconul Badea o duse numai decât.
Care câte una una aceste trei albe pâini
După cum le-a dat întocmai viindu-i iarăși în mâini,
S'a mirat diaconul Badea, zicând: «Una gândeam eu
Și alta în potrivă văz că face Dumnezeu!»
După trei zile zgârcitul când s'a 'ntors din acel sat,
Chemându-l diaconul Badea pâinile i-a arătat,
Spuindu-i cum și în ce chip sătenii i le-au adus
— Și iată (despicând pâinea) galbenii care i-am pus
Așa dar nu-s ai tăi banii ce zici că v-am găsit eu,
Ci poți mărturisi singur că-mi i-a trimis Dumnezeu.

Despre cumplitate iarăși

Ca să dezbrace un sfânt să îmbrace pe altul. — Și,
Cu coliva omenească ca mortii să-și pomenească.
Face pomană fără voia lui.

Povestea vorbii

Un țigan cam pe la munte,
Vrând să treacă pe o punte,
Din întâmplare îi scapă
Căciula din cap în apă,
Și neputând să se 'ntinză
Cu iuțeală să o prinză,
Se uită la ea cu jale
Cum săltă pe râu la vale,
Zicând : — Du-te dar mai tare,
Că tot aveam gând îmi pare,
Ca să dau tati o cană
Și-o căciulă de pomană.
Așa facem și noi poate,
De unde nu putem scoate :
Zicem vorba cea obștească
Dumnezeu să primească. — Dela zgârcit
Nici dracu nu fură tămâie dela el. — Că'
Tremură după un nap
Ca din ochii săi din cap. — Și,
Săracului în loc să-i dea
Inchide ochii. a nu-l vedeă. — Că,
Punga i-a făcut păiajen la gură. — Și,
In casa-i lemn nu găsești
Un șoarece să orbești. — Și,
Rabdă parcă e de fier
Și-i crapă ochii de ger. — Că,
Se 'nvelește cu ipingea
Și se scarpină cu surcea. — Inșă,
Cine își ține hainele neîmbrăcate

Ale lui sunt numai pe jumătate.—Că ale sgârcitului
Cele drepte sunt jumătate ale dracului, iar cele
[nedrepte cu stăpân cu tot.—Și,
În casele zgârcitului nici șoarecii nu se duc,
Căci, el dacă nu mănâncă, nici ei nimic nu apucă.—
Căinele șade pe fân.—Și, [Că,
Nici mănâncă, nici va să lase
Calul măcar să-l miroase. — De aceia,
Să n'ai îndurare de omul călare, când vezi că-i
[atârnă picioarele la vale.

Dela bogatul calic
Nu poți apucă nimic. — El
Se plânge că n'are dinți
Ș'apoi roade la cojiți. — Căci,
Lupului îi e necaz încă,
Chiar singur ce mănâncă.—Dar,
Porcul tot strânge, se 'ngrașe bine,
Dar pentru alții, nu pentru sine. — Și,
Măgarul cară pentru alții povară. — Dar însă,
Porcul tocmai după ce moare
Pe toți satură de unsoare. — Și atunci,
Unii sapă și privesc
Alții beau și chiuiesc.

Povestea vorbii

Picioarele ostenite
Și mâinele obosite
Stând pe pânțece certa
Zicând: — Tu, pânțece crude,
Nu știi muncă, nu știi trude,
Decât a te desfăta.

In lene și 'n trândăvie
Aștepți d'a gata să-ți vie,
Noi să-ți dăm să te hrănim.
Tu nu cruți nici tinerețe,
Tiran ești pe bătrânețe,
Nu lași să ne odihnim.

Ziua 'ndată cum se face,
Incepi să nu ne dai pace,
Să ceri să mănânci, să bei,
Ne mâi pe noroi, pe ploaie,
Pe ger, vânt, viscol, nevoaie,
Noi să muncim, tu să iei.

Dar stăi, d'acum înainte
Vom face noi mai cu minte
Și nu-ți vom mai da mertic,
Precum iată și îți spunem
Că d'azi hotărâre punem
Și de loc nu-ți dăm nimic.

La aceste rase, tunse
Pântecele le răspunse,
Sfătuindu-i cu cuvânt,
Zicând : — Frați, vă rog cu bine,
Nu vă mâniați pe mine,
Că eu vinovat nu sunt.

Voi așa sunteți ursite
Chiar de când sunteți croite
De vecinicul ziditor,

S'alergați pe văi, pe munte,
Peste mări să faceți punte
Și-aripi prin vânt și prin nor.

Să munciți pe rău, pe bine,
S'agonisiți pentru mine,
Să-mi dați să mănânc, să beau,
Și geaba-mi ziceți aceste,
Că iarăș pentru voi este
Aceia ce eu vă iau.

Pentru că voi fără' de mine
Nu veți putea fi în bine.
Eu vă împuternicesc.
Fără' de mine ați fi moarte,
N'ar fi cine să vă poarte,
Eu pe voi vă cârmuiesc.

Măinile iar necăjite,
Supărate. îndârjite,
Pântecelui au răspuns :
— D'aste vorbe d'ale tale,
Gogoșele, trancanale,
Suntem sătui de ajuns.

Nu-ți bate capul de geaba,
Că nu mai faci cu noi treabă,
Ți-am spus-o dintru'nceput ;
Că-ți vorbești la interesuri
Și-ți faci alte tale dresuri.
Avem cap de pricepuț.

Noi hotărât îți mai spunem
Că picioarele 'n prag punem,
Și vorba nu ne schimbăm.
Nici un cuvânt nu mai poate
Din pepeni a ne mai scoate,
Supunere ca să-ți dăm.

Ia-ți dar praștia și hamul,
Pune-ți în cumpănă dramul,
Și măsurile îți ia.
Du-te și tu de muncește,
Câștigă și te hrănește,
Cu vorbe nu 'ntârzia.

Nu sta să ne dai povață,
Că nici cât un fir de ață
Nu-ți dăm prin gură să tragi.
De tine nu ne mai pasă,
Unde o eși să iasă,
Măcar în tun să ne bagi.

Cu asemenea cuvinte
Și judecăți fără minte
Pe pânțelele certând,
Indată îl părăsiră
Și la treaba lor porniră,
De necaz tot ocărând.

Deci astfel dacă umblară
Și'ncoace, încolo mișcară,
Fără a 'ngriji de el,

Începură să se mōaie,
De leșin să se 'ncovoaie
Și să mlște 'ncetinel.

Într'acea zi se târără,
După cum și hotărără,
 Cu vai, cu chin și abia,
A doua zi opintiră
Și iar se mai bizuiră
 Cu a muri și a'nvia.

A treia zi când văzură,
Că de loc nu mai putură
 A umbla și a mișca,
Cunoscură că-s greșite,
Și de tot ticăloșite,
 De nu i se vor pleca.

Și lepădând acea ură,
Cu dragoste începură
 A-i da iarăși merticel,
Și-acum de multe ori încă
Li dau mai mult de mănâncă,
Până când dă și din el.

Îl îndeasă, vârf îi face,
Numai ca să aibă pace
 Și a nu-l mai necăji,
Oasele lor parcă-s coapte,
Muncind din zi până'noapte,
 De dânsul a îngriji.

Zicând : — Aşa e cuvântul,
Că, omu 'n fiecă zi
Trăieşte cu băutură
Şi cu ce bagă în gură,
Şi noi dar îl vom păzi.

Mai zice o vorbă încă !
— Cine strânge nu mănâncă,
Grămădeşte pentru alţii,
Că dacă mor strângătorii
Şi rămân risipitorii
Ei ştiu să fie galanţi.

Nu grămădi, dar, creştine,
Ci muncind trăieşte bine,
Că cu bani n'o să te 'ngropi,
Nu-ţi trebue să-ţi rămâie
De cât numai de tămâie,
De trei scânduri şi de popi.

Până trăieşti fă-ţi pomană,
Nu zgârci mâna-ţi duşmană,
Intinde-o la sărac ;
Că singur ce dai de sine
Acea vine cu tine,
Nu alţii ceia ce-ţi fac.

Pregăteşte-ţi pe plăcere
Şi sufletul cum îţi cere
Să găseşti unde te duci.

Că precum îți vei așterne
Și cum îți vei pune perne
Așa o să te și culci.

Păzește-te și de rele
Ca să nu dai de belele
Și de vre un necaz greu ;
Legea, pravila, cinstește,
Urmează și le păzește,
Că așa vrea Dumnezeu.

Despre lăcomie iarăși și nemulțumire

Lăcomia de multe ori strică omenia. — Că,
D'aia n'are ursul coadă.
Ochii omului sunt din mare, că se bucură tot la
[mare. — Dar ce folos d'o fi,
Lacom la bogăție și sărac la minte. — Că,
Musca pentru puțină dulceață își răpune viața.—Și,
Șoarecele nu'ncape pe gaură și și-a legat și-o
[tigvă de coadă. — De multe ori,
Cine îmbrățișează multe, puține adună. — Căci,
Doi pepeni într'o mână nu se pot ținea.
Cu curu'n două luntre nu poți ședeai.—De și,
Ochii vâd, inima cere, dar e rău când n'ai putere.—
[Și,
Ți-e drag cu doi pești în oală și cu coadele afară.
Lacomului cât să-i dai, el nu zice ba.
Mănâncă până dă din el.
Dela cinci pâini miezul și dela nouă colaci coajea.

- Se închină pântecelui — Zicând :
— Două bătaï strică, dar două mâncări nu strică,
Lacomul de puțin nu se mulțumește. — Dar,
Cine nu se mulțumește de puțin, pierde și cel
[mult.—De aceia,
Cel nemulțumit trăește nefericit. — El,
Nu se mulțumește nici în car, nici în căruță, nici
[în sanie, nici în teleguță.— De multe ori însă,
Vrând să aibă armăsar, ajunge din cal măgar.

Povestea vorbii

- Unul având poftă să meargă la țară
După trebuință într'o zi de vară
Ducându-se 'ndată la un oarecare
Ceru armăsarul, știindu-l că are
Acel îi răspunse : — Frate, rău îmi pare
C'ați sluji l'aceasta nu-s-acum în stare,
Că nici trei minute nu sunt încă bine
De când l-am dat altui prieten ca tine.
El îl rugă iarăși, zicând : — Dă-mi dar calul.
— E! Frate, răspunse, când i-aș spune halul
De milă-i ai plânge și nu mi l-ai cere,
Că stă 'n grajd săracul numa'n trei picere.
El îl rugă iarăși : — Dă-mi încai măgarul.
— Apoi l-am dat, zise, tot cu armăsarul.
Când zise aceasta, în grajd dobitocul
A zbierat îndată. viindu-i sorocul.
El auzind zise : — Cum nu e aice ?
Uită-te, el singur că e în grajd zice.
— Frate ! îi răspunse, n'am cinste la tine,

Dacă crezi măgarul mai mult decât mine!
Tu nu știi că'n lume e zicala asta:
Ca să nu-ți dai altui calul și nevasta.
Și pe lângă asta mai e o poveste:
Frate, or nefrate, brânza pe bani este. — Așa dar
Omul la nevoie miroase și ce nu-i e voia.
De dorul fragilor mănâncă frunzele. — Sau,
Inghite la răbdări prăjite. — Căci,
Lucrul strein nu ține de cald. — Că,
Tocma când îți pasă, fără dânsul te lasă. — Și,
Dacă nu ți se trece vorba, nu-ți mai răci gura. —
Dacă nu ești vrednic la o treabă, [Că,
Nu-ți bate capul de geabă. — Precum zice:
Nu-ți este puterea, cât îți este vrerea.

Povestea vorbii

Un turc care n'a mai fost
Intru nici un fel de post,
Ducându-se a cerut
Un post care i-a plăcut.
Cadiul l-a cercetat
După jalba ce a dat
Și văzându-l tinerel,
Ne având păr alb de fel,
Cunoscându-l și cam prost,
Ne vrednic de acel post,
Ii zise lui: — Fătul meu!
Voia ți-aș împlini eu,
Dar de postul ce-l voești

517.787

Încă foarte tânăr ești,
Cîi un altul să-ți alegi,
După ale noastre legi.
Iar în acel post poți fi
Barba când îți va albi.
Însă prea mult dorind el
A-l orîndui 'n acel,
Cu mintea lui cea de prunc
Răspunse marelui turc:
— Efendim, sunt ihtar,
Barba-mi este albă, var,
Dar drept să-ți mărturisesc,
Eu o cînesc și-o'negresc;
Iar de cere acel post
Ca să fiu alb cum am fost,
Pot fără să zăbovesc
Să o spăl și s'o albesc.
Deci dar astfel el mințind,
(Că o va albi gândind),
Voia dacă și-a luat
După leacuri a plecat;
Și 'ncoaci încolo umblînd,
Pe unii alți 'ntrebînd,
Câți îl auziau, râdeau
Și că e nebun credeau.
Dar el seamă nu băgă,
Vrea să se facă agă,
Și umblînd din uși în uși,
Întrebă babe, mătuși,
Cu făgădueli de bani,
Să-l facă de mai mulți ani.

Și așa când obosi
O șarlatană găsi,
Care i-a făgăduit
Că-l va albi negreșit,
Numa'ntâiu să-i puie ei
În mâini cinci sute de lei
Și îl va face de grab'
Ca colilia de alb.
El auzind, bucuros
Puse banii 'ndată jos,
Și spre a o mulțumi
Încă o mai dăruî.
Mătușa banii luând
Il opri aci, zicând :
— Șezi până să târguiesc
Acele ce îmi lipsesc.
Și mergând în acel ceas
Li aduse într'un vas
O apă ce a vrut ea,
Numai banii ca să-i ieă.
Și'ncepù a-l învăța
Cum a o 'ntrebuință,
Zicând : — Iacă ! (vai de el !)
Și să faci într'acest fel :
Acasă acum mergând
Și astă apă luând
Să torni într'un vas din ea
Și'ncepi barba a-ți muiă,
Frumos de jur împrejur
Să nu rămâie cusur,
Și în trei zile de rând

Tot așa cum zic făcând,
O să te vezi cum albești
Tocmai după cum dorești.
Așa dar el ascultând
Și la casa sa mergând
Cu acea apă a dat,
După cum l-a învățat,
Și 'n loc barba a-i albi
Începu a năpârli,
Încât într'un sfert de ceas
A rămas ca de brici ras,
Și-atunci cunoscù c'a fost
Nevrednic de acel post.
Prin urmare,

Cămila vrând să dobândească coarne și-a pierdut
[și urechile.

Omul nemulțumit fuge de bine și dă peste
[răcine

Sare din lac în puț. — Și,
Ajunge dela moară la râșniță.

Despre laude

Vede binișor în pungă,
Are ochii ce să-ți ungă. — Că,
A dat cu mâinele în foc. — Și,
E gros la ceafă, are de ros.
Are chiag la inimă (chimirul). — Și,
E ca un stup neretezat. — Și,

Trăiește din seul său.

Are de moară, nu-i e frică că moare. — Dar,
La părul lăudat, cu sacul mare să nu te duci.
Când ești poftit la vr'o masă, pleacă sătul de
[acasă.—Dar,

Nepoftitul scaun n'are. — Și,
Găina care cântă seara, dimineața n'are ouă.
Lauda de sine pute. — Că,
Cine se laudă singur, se ocărește pe sine. — Ci,
Lumea să te laude, câinii lasă să te latre. -- Vorba
[ăluia.

Pe mine câți câini m'au lătrat, toți au turbat. —
[însă,

Cine are vecini răi se laudă singur. — Sau,
la-l după mine că-l omor. — Și,
Laudă-te gură că pumnii cură. -- C m se lăudă,
Când eram la mama și eu știam să eos, că mama
[înpungea și eu trăgeam acul.
Tot țiganul își laudă ciocanul.

Povestea vorbii

Mergând la bâlci un țigan
Se 'ntâlni cu un țăran.
Și stând se rugă de el,
Zicându-i; — Măi românel!
Tot mergi la ăl bâlci în deal,
De ce nu-mi lauzi ăst cal?
Fă-l lănăr, fă-l mânzuleț,
Ca să-l pot vinde cu preț;
Fă-mi ăst bine românel,

Că ți-oi drege vr'un ciurel,
Or ți-oi pune vr'un potlog;
Laudă-l așa mă rog!
Țăranul fiind iar un
D'ăi de palavre bun
Și-altă treabă neavând
Cu țiganu'n bâlci mergând,
Stătu cu el în obor
Să-i iie lăudător.
Și zăbovind ei câtvaș
Iacă vine și-un geambaș,
Care era iar țigan,
Geambaș fără nici un ban.
Privi calul colea, ici,
Ii dă de încerc un bici,
Și la dinți dacă-l cătă
— Ce îmi ceri, îl întrebă,
P'astă mârtoagă de cal,
Ca să-l arunc după mal?
Românul ce aci sta
Și la dânsul asculta,
— Ce! jupâne zise el,
Nu te uita că-i astfel,
Uite, zboară ca un zmeu,
N'am bani că l-aș lua eu;
Intrece pe armăsarul,
N'are ce-i face ogarul.
Să-ți spui drept păcat că-l vinde,
Dar nici cu dânsul nu-l prinde
Că nu-i știe mercheieu!
Și să-i pipăie lui mizul;

El e stăpân, cum vezi bine,
Și nu-l știe ca mine ;
Mergi cu el la vânătoare
Și uite îți fac prinsoare,
Iepurile 'n pârlitură,
Dai cu el pân'arătură
Și în fuga lui a mare
Il prinzi cu mâna călare.
Țiganul ce l-a adus
Și să-l lande la pus,
Cum căsca gura la el
Și îl auzi astfel,
Zise : — Zău ! Uite aici,
D'ar fi calul meu cum zici,
Că e armăsar și mânz,
Pre legea mea nu-l mai vânz.
Dar geambașu neaoș hoț,
Deprins la așa negoț,
— Stăi, zise să-l încerc eu,
Să-mi dau și cuvântul meu.
Și cum l-a încălecat
Drept la Giurgiu a plecat.
Ei au rămas așteptând
Cine știe până când,
(Lăudărosul râzând,
Și vânzătorul plângând),
Și săracul păgubaș
Tot căutând pe geambaș,
Il găsi după un an
În cârciuma unui han.
Și ducându-l în obezi

La ispravnic cu dovezi,
Pentru calul cel furat,
Ispravnicul l-a 'ntrebat:
— Ce ești, țigane? — Geambaș.
— Dar calul cum îl furași?
— Să mă bată Dumnezeu
D'oi fi furat calul eu.
Calul, zău, e vinovat,
El pe mine m'a furat.
— Auzi, auzi, cal mișel!
Cum te-a putut fura el?
— Coconașule! Să-ți spui:
Eu vrând pe el să mă pui
Să fac împrejur un cerc,
Să văz cum e să-l încerc,
El, cum l-am încălecat
Spre Giurgiu a apucat,
Și fugi! fugi! pogoară, urci!
Ca să mă vândă la Turci;
Când la Giurgiu ne-am văzut
El turcește n'a știut,
Și cât știam eu nițel,
Ciat, pat, l-am vândut pe el.
— Dar banii ce i-ai făcut,
Dacă zici că l-ai vândut?
— Mă temui de niscai hoți
Și-i băui pe loc pe toți.

Despre împrumutare și plată

Cine bate la poarta altuia, o să bată și altul la
[poarta lui. — Și,
Cine cumpără în dator plătește de două ori. —
[Deși unii zic :
Scrie pe lumânare pentru neuitare. — Sau,
Scrie pe ghiată până dimineată. — Ș'apoi,
În loc de plată spatele-ți arată.
Ai carte ? ai parte ; n'ai carte ? n'ai parte.
Nici usturoi n'am mâncat, nici gura nu-mi pute.
[Sau,
Nici n'am mâncat miere, nici la inimă n'am
Dai n'ai. — Și, [durere. Că,
Lesne e a da și anevoie a lua. — Că,
Când îi dai, îi fată iapa, și când îi ceri îi moare
Tu umbli după ei cu mila, [mânzul. — Și,
Și el după tine cu pila. — Și,
Fă bine, să găsești rău. Povestea ăluia :
Ai dat un cazan mare și-ai luat o căldare. — Sau,
Dedeși și luași din secure toporaș. — Însă,
Odată vede nașul buricul finului. — De aceia,
Decât să-ți dau și să ne sfădim,
Mai bine tot prieteni să fim. — Că,
De frate îmi ești frate, dar brânza e pe bani. — Că,
S'a băgat brânza în puțină. — Și,
A 'ntărcat murgana.
S'a isprăvit de moară.
Am văzut în târg de vânzare. — Că,
Milă îmi e și de tine, dar de mine mi se rupe
Cămașa e mai aproape de piele. — Că, [inima.

Pe altul cine plânge, ochii lui își scurge. — Și,
 Câinele îmbătrânește de drum, iar nebunul de grija
 Țaltora. — Cum zice un proverb turcesc :
 Eu dator și tu grije duci ? — Adică :
 Arde lumânarea noastră
 Pentru socoteala voastră. — Gl,
 Cu rudele să mănânci să bei,
 Daraveră să nu aibi cu ei. — Că,
 Imprumuți pentru dobândă și pierzi capetele. —
 [Adică :
 Pentru un cui pierzi potcoava. — E mai bine când,
 lei c'o mână și dai cu alta. — Iar,
 Cine n'are cal, să urce pe jos la deal. — Și,
 Dacă n'ai treabă, fă-te martor, iar dacă ai bani,
 [fă-te chezaș. — Dar însă,
 Datoria nu moare niciodată. — Că,
 Te împrumuți nuiele, gardul se prăpădește, datoria
 [nu putrezește. — Și,
 O ceri rasă și-afânată,
 O dai cu vârf și'ndesată.
 Tăgârță ruptă te'mprumută, și cere la soroace să-i
 [dai sac nou în loc. — Zicând :
 Cum era bună, rea, îmi făceam treaba cu ea. — Și.
 Sacul finului e tot nou.

Povestea vorbii

Unul se împrumutase de la finul său un sac,
 Rupt, prăpădit, plin de petici ca al unui sărac.
 După ce-și isprăvi treaba înapoi nu i l-a dat,
 Ci ca pe o treanță veche într'un colț l-a aruncat.

După ce a trecut vreme finul său la el mergând,
A cerut ca să-i dea sacul cam cu rușine zicând :
— Nașule, nu cumva mai ții acea ruptură de sac,
Că uneori și cu dânsul câte o trebușoară fac?
Nașul care nu'ngrijise de un astfel de sac rău,
Căutând și negăsindu-l zise către finul său :
— Ei, fine, cine știe unde o fi aruncat !
Că până mai deunăzi îl vedeam colea sub pat.
Finul pe loc schimbă vorba zicând : — Ce fel ? ..
[Ei sărac !

S'a pierdut !.. Și era uite o bunătate de sac !

[De aceia dar,

Cine are barbă să-și cumpere și pieptene. — Căci,
Dela un rău platnic și cu cenușa din vatră sau
[cu un sac de paie să te mulțumești.

Despre cei ce se plâng de copii

Decât să fii bogat (de copii) și să n'ai ce mânca,
Mai bine să fii sărac și să ai bani mulți. — Sau,
Să fii cât de sărac, numai să aibi bani mulți.
De copii, de barbă și de coate goale să nu te

[plângi niciodată,

Decât să zici : «Vai de noi !» mai bine : «Vai de
mine !»

Decât orb și călare, mai bine schiop și pe jos.
Chelului ce-i lipsește ? Tichie de mărgăritar.
Zamfirica toate le avea, numai țopi îi lipsea. — Dar,
De copii case sparte nu s'au văzut.
Crește pui de șarpe să te muște.

Povestea vorbii

Un bătrân odinioară sfârșitul său cunoscând,
Și văzând că o să moară, bani, avere nelăsând,
Chiemă să vie la sine pe fiul său cel iubit,
Și cu cînvinte puține în astfel l-a sfătuit:

— Fătul meu, eu mor acum și alt nimica nu-ți las,
Decât trei cuvinte numai în cel mai din urmă ceas.
Care ca p'o bogăție să ți le păstrezi de mic,
Să le aibi la bărbăție, aceste ce ți le zic:
P'al tău stăpân sau mai mare cu dreptate să-l

[slujești,

Dar bani sau vre-o 'mprumutare să nu-i dai, să

[te păzești.

Pe nevasta ta 'n viață din inimă s'o iubești,
Dar nici cât un fir de ață taina-ți să nu-i dezvălești
Pe copii tăi firește o să-i iubești de-or trăi,
Dar fiu de suflet nu crește, că'n urmă te vei căi.
Aste ale lui cuvinte ca o diată fiind,
Le ținu fiul său mîinte, ce'nchipuiesc neștiind.
Omul însă din natură este făcut curios,
Cât să-i dai învățătură îi este făr' de folos;
Căci el până nu încearcă or și ce va auzi,
Neted lui nu-i vine parcă odihnit a le păzi.
Să-i spuî c'o să pătimească, să-i spuî că se va jertfi
El va să le pipăiască, să vază așa vor fi?
De aceia dar ferice dela cel ce va primi
Ceeace lui i se zice până a nu pătimi!
Așa ș'acest prin urmare lângă un stăpân fiind,
Și cu buna sa pîrtare mai multă vreme slujind,
Crescu, veni'n bărbăție. fu cu mîinte, bani făcu,

Se însură, luă soție o fată care-i plăcu,
Se iubeau cu osebite, unul p'alt se mângâiau,
Și'n cea mai mare unire în viața lor trăiau.
Ii venea în multe rânduri să-i spue câte ceva,
Dar se oprea, stând pe gânduri să nu greșescă
[cumva.

Intr'acestea vine vreme, fără el a cugeta,
Ca stăpânul său să-l cheme se cear' al împrumuta.
Zicând că-i trebui acuma o mie de lei să-i dea,
Ca să îplinească suma pentru graba ce-o avea :
Și că, dela oare unde niște bani cum i-o veni,
Indată îi va răspunde, fără a mai pomeni.
El își iubea pe stăpânul, cum și pe loc a gândit
Cum că tatăl sau bătrânul să nu dea l-a sfătuit ;
Dar socoti iar în sine că poate n'o fi nimic.
« Ia să-i dau eu lui mai bine, că bătrânii multe zic »
După ce-i dă, stă, se uită, să-i răspunză banii dați.
Stăpânul său iarăși uită că bani re împrumutați.
Dacă vede că tăcere de banii lui s'a făcut,
Merge într'o zi și-i cere să-i dea acel împrumut.
Stăpânul său auzindu-l ba i împrumutați cerând,
Il ocără izgonindu-l cu înjurături zicând :

— Ce bani sunt dator eu ție?... Om viclean și
[prefăcut !

De unde ai tu bogătin să-mi da-i mie împrumut ?
Nu-mi ești tu, tu slugă mie de atâția ani trecuți ?
Eu îți dau ție simbrie, și apoi tu să mă'mprumuți ?

— Ți-am dat, săracul de mine , dar se vede că'i uitat.
Ia adu-ți aminte bine și nu intra în păcat

— Auzi, auzi ! Vicleșuguri ! Să nu știu eu ce lucrez !
Ia vezi cu ce meșesuguri va să mă facă să crez !

Ieși afață de mă lasă, nu mă face să turbez,
 Și să nu-mi mai calci în casă că mă pui de te pisez.
 Ești un hoț, un porc-de-câine, nu voi să te văz mai
 [mul,
 Nu ești vrednie d'a mea pâine, fugi, piei dintr'a-
 [cest minut!

[Ieși bietul om îndată, necăjit și amărâ,
 Să nu sară să-l și bată, că destul l-a ocărât.
 Pe drum zicând întru sine: «Iacă una s'a'mplinit,
 Din cele trei ce pe mine tatăl meu m'a sfătuit»
 Trecând ceva dup'aceasta și copiii lui murind
 Luă un sărman nevasta să-l crească c'al ei dorind.
 Vrând și el ca să nu plângă pentru cari i-a născut,
 Nu vru voia să-i înfrângă, o lasă și l-a crescut.
 După ce făcu aceasta, cugetul tot îl muncea:
 «Acest copil și nevasta, ce mi-o face, el zicea
 Nu o fi degeaba zisul și sfatul cel părintesc,
 Voiu încă'ngrab să-mi văz visul, și-apoi să mă o-
 [dihnesc».

Așa'ntr'astă cugetare fură el un copilaș
 D'ai stăpânului, pe care îl duce în alt oraș;
 Apoi după ce îl lasă, o cămășuț'a lui ia,
 O sângerează, și acasă se'ntoarce în grab cu ea,
 Zicând: — Dragă nevestică! O taină să-ți spui aș
 [vrea
 Dar mult mă sfiesc de frică că n'o vei putea ținea.
 Răspunse ea: Vai de mine!... De astfel mă soco-
 [tești?

Așa cinste am la tine? Și'ntr'atâta te ferești?
 — Mă iartă dar, el îi zise, tu știi că stăpânul meu
 Când i-a trebuit trimise de l-am împrumutat eu;

Și în loc să mi-i plătească m'a'njurat, m'a necinstit,
Ca p'o albie porcească m'a făcut și m'a gonit.
D'acel necaz și eu dară sâmbetele i-am purtat,
Și tocmai în astă seară cum am vrut mi-am răz-
[bunat

Că 'ntâlnind din întâmplare pe al să copil urât,
Îl momii și 'ndepărtare dusându-l l-am omorât ;
Numai astă cămășuță având pe el o luai.
Ca să prinz vr'o părăluță cu dânsa nu-i îngropai.
Dar să taci dragă nevastă, să nu-ți iasă vreun cu-
[vânt,

C'apoi ait ! din lumea asta cum vei spune, pier-
[dut sunt
Nevasta 'ncepu să zică : — Vai ! Cum pot eu să
[crâncnesc ?

Nu vezi că tremur de frică numai unde mă gân-
[desc ?

Ba să tăcem, zău, ca zidul că nu-i lucru să-l vorbim
De se va afla ucidul cu toții ne prăpădim.

Lăsându'o dar bărbatul în făgăduiala ei

Aștepta să vază sfatul de va avea vr'un temei.

Stăpânul său prin tot locul copilul își căuta,

Mumăsa-l jelea cu focul și 'ndestul se văita.

Intr'aceste ucigașul, ca să zic acum astfel,

Ce omorâ copilașul, cum a spus nevastei el,

Nu știu pentru ce priciuă cu nevasta s'a certat

Și la acea a ei vină câteva palme i-a dat.

Ea pe loc ieșind afară inima'n gură își ia,

Și țipă, răcnește, zbiară : »Aoleo și vai de ea,

Săriți, mă junghe bărbatul, hoțul, tâlharul de
[crâng.

Cum omorâ și băiatul stăpânilor săi, ce-l plâng.
Oamenii cum auziră, au alergat de l-au spus,
Și îndată străji, veniră de îl duseră pe sus.
Ducându-l la judecată după cum a fost pârât,
Fără prelungire îndată la moorte fu hotărât.
Care văzând vinovatul se ruga-l îngădui
Ca diata, sau legatul pe scurt aș orândui.
Și 'ncepu 'n aileag să zică: — Eu am treizeci mii

[de lei,

Dragii mele nevestică îi las zece mii din ei;
Cinci mii las la băiatul ce-l crescui neavând prunci,
Și ceilalți îi las la gâdea, ce m'o agăța de furci.
Auzind băiatul suma ce gândii o hotărâ,
Uită mila ca și mama și sări a-l spânzura;
Li aruncă ștreangu'ndată zicâng: — Gâde mă

[fac eu

Am drept la această diată, ca la al tatălui meu.
Deci după ce'n pază mare pe vinovatul l-au dus,
La locul cel de pierzare și-l înălțară în sus!
Și când tocmai se suise gâdea cu ștreangul de

[gât,

Atunci gura își deschise cel de moarte hotărât;
Și 'ncepu o cuvântare în auzul tuturor
Pe care o strigă tare în chipul cel următor:
— Stați creștini, nu mă răpuneți și-ascultați al
[meu cuvânt.

L'altă pedeapsă mă puneți, c'atât vinovat nu sunt.
Dau stăpânului meu veste și-l rog să-mi fie milos,
Că copilul mort nu este ci e viu și sănătos;
El este în depărtare dat de mine 'n pansion,
Și 'n prea bună căutare se află ca un cocon.

Decât asta a mea faptă numai cercare a fost,
Pentru povața 'nțeleaptă a tatălui meu celui prost,
Care mi-a zis să ții minte sfatul său cel părintesc.
Și aceste trei cuvinte cât trăiesc să le păzesc,
Adică : «Pe-al tău mai mare sau stăpân nu nu'm
[prumuta,

Taina îți păzește tare de către nevasta ta,
Și să nu iei în viață copil de suflet să crești,
Păzește a mea povață, de vrei să nu te căiești».
Dar eu nu m'am putut teme c'oiu pătimî vreun rău,
Ci le'ncercai după vreme ca un prost și nătărău !
Mi-a zis tatăl meu bătrânul și eu nu l-am ascultat, —
Imprumutai pe stăpânul și ură mi-am câștigat.
Spusei în urmă nevestii o taină ce o făcui,
Și după pâra aceștii iată viața îmi răpui,
Crescui copil, uite-l gâde, el îmi e spânzurător,
Lumea plânge, și el râde că îl las moștenitor.

Despre făgădueli și daruri

Ce e'n mână nu e miuciuună,
Decât o mie de vrăbii pe gard, mai bine una în
[mână.

Decât la anul un bou, mai bine azi un ou. — Că,
La anul or armăsarul or samarul.

Decât doi »ți-oi da», mai bine un «na».

Tragi nădejde ca spânul de barbă. — Cum a zis
[o fată :

— Până nu m'oi vedea cununată, nu mă țiiu că sunt
măritată. — Că,

Eu de făgădueli am o ladă îndesată cu genuchele.

E o vorbă :

Caprelor, mugurul ăla voi o să-l mâncați. — Și

Trăiește murgule, la Paște iarbă verde să paști.

Decât în fața ariei mai bine în capul locului. — Că,

Făgăduiala dată e datorie curată. — De aceia,

Nu făgădui ce nu poți îndeplini. — Că,

Pe unde iese cuvântul, iese și sufletul. — Să nu fie

[vorba aia :

Un înțelept făgăduiește și un nebun trage nă-

[dejde. — Că,

Un nebun aruncă o piatră în gărlă, și o mie de

[înțelepți nu pot să o scoată.

Numai muiere zicând, gura nu se îndulcește,

Vorba asta e de când cu moșii putrezi.

Dar la dar merge și cinstea împrumut.

Ce ție nu-ți place altuia nu face. — Încă,

Măgarul de dar nu se caută pe dinți. — Iar,

Darul nemulțumitului se ia.

Povestea vorbii

Spun că un sultan odată care des tiptil umblă,

Ieșind din marginea mării spre a se mai preumblă,

A văzut aci pe unul șezând și pește undînd,

Și de curiozitate aproape de el viînd,

Incepù să-și facă vorbă și ceva a-l întrebă

Zicând : «Prietene, prinsa-i vreun peștișor au ba ?

Răspunse e' : — «Slabă viață, târța, vârța, mai nimic.

Vr'o câteva fâțișoare, după proverbul ce zic :

Oaspetele nu mănâncă ce gândește, ci mănâncă ce găsește. — Și,

Cine n'are frumos pupă și mucos.

În pofida fragilor mănâncă și frunzele.

Mănâncă giorginele și îngână măslinile,

Văzându-l sultanul golan și cu curaj răspunzând,
li plăcu să mai vorbească și îl întrebă zicând :

Sultanul

De unde ești ?

Pescarul

De unde mi-e nevasta.

Sultanul

Din ce țară ? Care ți-e patria ?

Pescarul

Patria omului este acolo unde i-e bine.

Sultanul

Ai copii ?

Pescarul

Unul în poale și altul în foale.

Sultanul

Ai vr'o stare ?

Pescarul

Proverbul îmi e dovadă :

Ce e pe mine și'n ladă.

Sultanul

De ce ești sărac ?

Pescarul

Sunt sărac pentru ca nu sunt bogat.

Sultanul

Cum trăiești ?

Pescarul

Te uită în față și mă'ntreabă de viață.

Sultanul

Ești nenorocit ?

Pescarul

Norocul se ține după mine ca pulberea după câine.

Sultanul

Mai ai acasă vre-un ajutor ?

Pescarul

Numai eu sunt topor de oase.

Sultanul

Sărac ești de fel, or scăpătat ?

Pescarul

Dacă tatăl meu a fost domn și eu nu sunt om, ce
[folos !

Sultanul

Te văz scăpătat și nu te plângi.

Pescarul

Cine cade de sine, nu plânge.

Omul singur ceea ce-și face nimeni nu-i poate
[desface.

Cultanul

Copilul până nu plânge, mama țată nu-i dă.

Pescarul

Până vine cheful bogatului iese sufletul săracului. Că,
Sătulul la flămând nu crede.

Atunci zâmbind sultanul și haz de dânsul făcând,
Scoase din sân portofelul și scriind i-a dat zicând :
— Na acest bilet și du-te la vizirul mai curând,
Ca să-ți dea lei una mie și nu sta vreme pierzând.
Luând pescarul, biletul, atuncea el a văzut
Că a vorbit cu sultanul și nu l-a fost cunoscut,
Sărmanul de bucurie rămâind în loc uimit,
Târziu și-a adus aminte că nici nu i-a mulțumit.
Deci aleargă într'un suflet inima în el săltând,
Numaidecât la vizirul a ajuns nepricepând,
Intră, îi dăte biletul și vizirul îl citi,
Și numărând lei cinci sute ca să și-i ia îl pofti.
Cine împarte, parte-și face. — Și,
Din gura lupului anevoie scoți întreg.

Văzând că nu-i dă pe toți îi zise : — Apoi ce fel ?
Nu scrie să-mi dai o mie ? De ce-mi dai mai pu-
[tintel ?

Vizirul cu necaz zise : — Și ce, nu te mulțumești ?
I-ai dat cu împrumutare și nu vrei să-i priimești ?
Și porunci să-l împingă pe ușe cum a venit,
Zicând : — Nu-ți dau nici pe ăști dacă nu te-ai mul-
[țumit.

Și cu câtă bucurie, când venea a alergat,
Cu câtă întristare la casa lui a plecat.

Intâi îi părea că zboară și de pământ n'atingea,
 Și-acum parcă l-încărcase cu plumb așa 'ncet mergea;
 Se duce și drumul parcă tot mereu i se lungea
 Ca când cineva pe spate-i se atârna și-l trăgea.
 Dacă ajunge acasă se trânti, șezu oftând,
 Și nevesti sale spuse toată 'ntâmplarea pe rând.
 Ea cum auzi îndată asupra-i s'a necăjit
 Și'ncepù să-l ocărăască la gură cum i-a venit,
 Zicând: — O, om fără de minte! O, om ticălos și
 [prost!

Cum lăsași darul din mână, măcar, orcât să fi
 [fost!

Nu vezi că n'ai cinci parale la copii pâine să iei
 Și n'ai avut mulțumire că-ți da ciuci sute de lei?
 — Nevastă, lasă-mă, zise, mi-ajunge necazul meu,
 De-mi va ajuta norocul acei bani tot îi iau eu.

Nevasta

Departe griva (nume de câine) de iepure.
 A zburat odată dela mână s'a dus.
 Tragi nădejde ca spânul de barbă.
 Săracul de ce e sărac? că n'are minte în cap

Pescarul

Nevastă, taci să tac.
 La cuptorul cald puține lemne trebuiesc.
 Nu ațâță foc peste foc. — Că,
 Imi ajunge mie necazul care îl am.
 Nu-mi tot îndrugă la verzi și uscate.
 Ce tot tai dracului bureți?
 Joacă ursul la cumătru, vezi să nu vie și la noi.
 Vezi-ți de furcă și de câlți.

Nu-mi aprinde paie în cap, — Că,
 Omul zice și isprăvește. — Iar nu,
 Toată ziua clanța, clanța din gură.
 Ce-am avut și ce-am pierdut ?
 Din vânt a venit în vânt s'a dus. — Cu toate aceste
 Am nădejde la Dumnezeu.
 Dumnezeu nu lasă pe om.
 După întristare vine bucurie.
 După ploaie trebuie să răsară soare.
 Necazul e dela dracu.

Pescarul d'alde aceste după ce multe a spus,
 A doua zi dimineață iar să undească s'a dus.
 Deci când trecu vreme multă și când toate s'au
 lată iar tiptil sultanul a ieșit la preumblat, [uitat,
 Care văzând pe pescarul și zicându-i: — Merhabà
 Iarăși ca și mai 'nainte începù a-l întreba :

Sultanul

Ai prins, prietene, ceva ?

Pescarul

Pe câți i-am prins nu-i am, pe câți nu i-am prins
 [îi am. (El vorbeà de păduchi).

Sultanul

Ceai zis ?

Pescarul

Pentru o babă surdă popa nu toacă de ori.

Sultanul

Scump ești la vorbă.

Pescarul

Vorba puțină și mâncarea puțină niciodată nu strică
[la om. -- Că,
De multe ori tăcerea e mai bună decât răspunsul.

Sultanul

Socoteam că-i fi murit.

Pescarul

Banul roșu nu se pierde lesne. — Și
Câinele de stârvu-și nu moare.

Sultanul

Mă cunoști ?

Pescarul

Nu e numai un câine scurt de coadă.

Sultanul

Așa vorbești cu un om de treabă ?

Pescarul

Gura mai lesne vorbește adevărul decât mi ciuna.
Numai c'un găinaț de cioară marea nu se spurcă.

Sultanul

Nu ții minte că am mai vorbit noi amândoi ?

Pescarul

Ockii care nu se văd, se uită.

Sultanul

Nu-mi dăruiești un pește ?

Pescarul

Cine cere nu pierde, dar nici nume bun nu are.
[— Inșă,

Ceri la văduvă bărbat și ea îi duce dorul.
De geaba n'a dat nici mama ta'i.

Sultanul

Să ți-l duc acasă.

Pescarul

Nu dau eu izmene pe călător
Nu-mi spune la palavre de aste.
La grădinar castraveți să nu vinzi, că inima
[lui e acră de ei.
Tu unde aduni surcele, eu am tăiat nuiele.

Sultanul

Mă faci dușman.

Pescarul

Ce mai jaf în ciuperci. — Ce ?
O să-mi iei boii să mă lași cu caru'n drum ?
Știu că n'o să beau bragă cu tine. — Și,
N'o să cânte cocoșul meu pe gardul tău.

Sultanul

Poate să mori din mâna unui dușman.

Pescarul

Odată o să mor, n'o să mor de două ori.
Și d'oi muri, n'o să dea cu tunul pentru mine.

Sultanul

Nu-ți place să trăești ?

Pescarul

Niei n'am la ce muri, nici la ce trăi.
Mângâierea săracului e moartea.

Sultanul

Omul cât de rău să trăiască tot nu se'ndură să
Se hârșește cu necazurile. — Și, [moară.
Se învață ca viermele în hrean.

Pesearul

La orașul ce se vede călăuză nu trebuie.
Mi-am văzut visul cu ochii.
Mi-a trecut făina prin traistă
Ce a fost verde s'a uscat, cea'nflorit s'a scuturat.
De acum 'nainte n'o să mai fac boi bălțați.
Tot alba (călușa) în doi bani.
Tot două oale-mi fierb : uua seacă și-alta goală.

Sultanul

Vrei să te dăruiesc cu ceva ?

Pescarul

Intrebi pe bolnav : — Vrei să-ț dau pernă ?
Numai bolnavii se'ntreabă. — Dar,
E rău când aștepți dela mâna altuia. — Că,
Bogatul mai tare se plânge ca săracul
Până a geme boii, scârțâie carul.

Sultanul

Numai un cerșetor de ar fi, toți cu zahăr l-ar
[hrăni.

În sfârșit, văzând sultanul că nu-l cunoaște de fel,
Scrise un bilet și iarăși dându-l, a zise către el :
— Na această hârtiuță, mergi la vizirul cu ea,
Și de la dânsul acuma lei tocma două mii ia.
Săracul pescar atuncea pe sultanul cunoscând

Căzu, sărută pământul, multe mulțumiri zicând.
Sultanul însă cu vorbe d'astea era'ndestulat,
Și nici stătu să-l auză, ci îndată a plecat.
Deci plecă iarăși pescarul biletu'n mână țiind,
Făcând în capul său planuri și întru sine vor-
[bind :

«Acum pe toți banii iarăși nedându-i de voiu vedea,
O să'ncep cu rugăciune să-l înduplec să mi-i dea,
C'atunci i-am cerut cu zorul și d'aia s'a supărat».
Și gândind la d'alte astea a și ajuns la palat.
Dând vizirului biletul, el tăia iarăși din ei,
Și-i numără înainte numai o mie de lei.
El văzând că îi oprește jumătate banii iar'
Incepu ca să se roage să-i mai dea ceva măcar,
Să-i facă Dumnezeu parte de orce se va rugă,
Să-i dea sănătate, zile, și altele îndrugă,
Vizirul vorbe d'aceste ne vrând nici a auzi,
L-a dat pe bete afară ca și în cealaltă zi,
Zicând : — Pe sărac d'aceia nu-ți vine să-l mi-
[luiești

Să-l scoți din noroi afară, ci încă să-l îmbrâncești ;
li dai lui banii cu pumnul și nu poți să-l mul-
[tumești.

Din pepenii tăi te scoate de îți vine să pleznești.
Pescarul iarăși săracul văzându-se izgonit,
li venea să se omoare ca un desnădăjduit.
Merse, spuse iar nevesti, ea iarăși a început
Să-l certe, să-l ocărască cu câte s'a priceput,
Nerod, nătărău, făcându-l, nătăflet, guguman, prost,
Și că vorba bătrânească adevărată a fost. — Adică :
Cu puțin cine uu se mulțumește,

Nici de mult nu se învrednicește. — Și,
Nemulțumitului i se ia darul.
Ii zise el : — Nevastă,
Nu mă călcă pe colțul ișlicului,
Cinste la cinste merge și darul împrumut.
O mână spală pe alta și amândouă obrazul.
Imi zici hârb, îți zic ciob.
Imi zici urâtă, îți zic slută.
Tu nu știi pe unde se udă găina.
Sfatul muerii muerilor folosește.
Maimuța tot maimuță de i-ar fi sfatul aurit.
Am eu glagore în cap.
Nu mă 'nvăță să-mi înec copiii.
Inveți pe dracu să dea cu pușca.
Toată ziua gâra, mâra.
Ești un drac împelițat. — Dar,
Asta e boală cu leac, am eu ac de cojocul tău ac.
Deschide ochii că,
Cât sunt de necăjit, să dau cu cuțitul în mine,
[sânge nu iese.

Muierea

Fierbe sângele în tine ca într'o coaje de rac.
Bun de gură, rău de lucru.
Cu sufletul viteaz și cu trup leneș.
Viermii te mănâncă de viu. Nu-ți vezi casa?
Când mălai are, sare n'are; când sare are mălai
[n'are.
Îți chiorăiesc mațele de foame.
N'ai o para chioară și lenea te doboară.
Am ajuns de poveste'n țară.

Bărbatul

Cine râde gura își întinde.
Gura lumii numai pământul o astupă.
Nu o să îndreptez eu lumea cu umărul.
De poale ridicate nu râde nimeni, ci de poale călcate.

Muiera

Întreabă pe leneș să te învețe minte.
Ți-ai întins vrejul cu dovleacul și-ai umplut lumea
[de castraveți.

Bărbatul

Tronc, Marico! (așa o chema).
Lovește-mă lele în spate să-ți dau un bulgăre de
[iască.
Se lovi ca nuca în perete, ca mireasa la moară și
[ca musca în lapte.

Unde dai și unde crapă.
Nați-o frântă că ți-am dres-o.
Vorbă fie, dă-mi o lulea de tutun, că bâlci se face.
Ai vorbit de te-ai prăpădit.

Muiera

Și eu acătare poamă eu sunt, dar nici fiecă pasăre
[nu mănâncă.
Soarele să-ți fie bun, luna s'o mănânce vârcolacii
Câinele nu fuge de codru, ci de ciomag.

Bărbatul

Mi se aprinde călcâiele de doru-ți.
De dragă ce-mi ești te-aș băga de păr în sân.
Lac să fie că broaște's multe.
Mumă și tată nu găsesc, dar muieri câte voiesc.

Pe muiere în toată viața o porți în spinare și odată
[s'o lași jos, iar ea se vaită că a ostenit

[— Povestea ăluia :

Câte belele, câte bube rele, tot în capul nevestii
[mele.

Aceasta zicând îndată undișoara lui își ia,
Și ca și până acuma pleacă la mare cu ea,
Zicând : — Asta mi-a fost soarta, geaba umblu eu
[să scap.

Trebuie să trăiască omul cum i-o fi scrisă la cap.
Așa undind totdeauna și vreme multă trecând,
Ieși iar tiptil sultanul, și 'ncoaci și'n colo umblând
Zări aci pe pescarul și iar veni lângă el.
Stând, colaigele !¹⁾ îi zise el : — Colai se se senda
[gei !²⁾

Sultanul

Au nu e lesne ?

Pescarul

Lesne, pune viță și beă vin. — Sau,
Ară, măciucă, mănâncă.

Sultanul

Vrednic ești !

Pescarul

Apa o beau pe picior, ca o pasare din zbor.
Gândești că e floare la ureche. — Să
Cauți acul în carul cu fân. — Adevărat,
Lesne e a băga în urechile acului, când vezi.

1) Lesne vie.

2) Dacă e lesne vino și tu.

Sultanul

Nu ne potrivim la vorbă.

Pescarul

Cei ce se potrivesc, lesne se împrietenesc.

Sultanul

Mi se pare că te cunosc.

Pescarul

Mi se pare, poate, o fi și vom vedea, sunt toate
[sor cu minciuna.

Sultanul

De nu te cunoșteam nu veneam la tine.

Pescarul

Adeverat,
Fiecare unde cunoaște acolo trage.—Adică :
Omul trage la om și dobitocul la dobitoc.

Sultanul

Îți sunt prieten.

Pescarul

Prietenul omului este punga cu banii și sacul
[cu mălaiul.—Povestea ăluia :
Cu rudele că bei și să mănânci, dar averă să
[n'aibi.

Sultanul

Poate că ai gândit că o să-ți cer vreun pește ?

Pescarul

Și pisicii îi place peștele, dar când trece pun-
[tea, închide ochii.

Sultanul

Să n'ai grije, nu-mi place.

Pescarul

Pisica unde n'ajunge, zice că pute.

Sultanul

Cum văz, ești sărac !

Pescarul

Bani au și țiganii. — Dar și,
Vasului gol toți îi dau cu piciorul. — Și,
Nu e mai grea boală decât punga goală.

Sultanul

Eu îfl sunt voitor de bine. — Și,
Imi vorbești una dela răsărit și alta dela apus.

Pescarul

Cunosc de care poamă mă îngraș eu.

Deci văzând iarăși sultanul că necunoscut a fost,
Și îi vorbea după haine, cum și era îmbrăcat prost,
I se făcu iarăși milă, văzând că e tot golan,
Fără a ști că vizirul nu i-a dat măcar un ban ;
Gândea în sine că poate o fi fost cumva dator,
Or a întâmpinat alte, ca un sărac muncitor.
Socotind acestea scoase o hârtie din sinet,
Și scriind într'însa zise : — Na, îți mai dau un
[bilet,

Aici scriu către vizirul ca să-ți dea trei mii de lei,
Aleargă acum îndată și numai decât să-i ieși ;
Dar să nu te văz ș'alt'dată trențáros ca până'acum
Ingrijește de te 'mbracă că nu-ți mai dau nici
[de cum.

El văzând că e sultanul, căzu iarăș la pământ,
Și i-a fost frică să zică de vizirul vr'un cuvânt.
Ci ducându-se la dânsul să tacă a hotărât,
Să nu-i zică nici o vorbă, de-i va da ori și cât.
Intră, îi dete biletul, stătu căutând zmerit,

Vizirul își știa treaba, că după ce l-a cetit
Îi opri ca și înainte iar jumătate din ei,
Și-i dade, adică numai o mie cinci sute lei
Pescarul cu bucurie banii în căciulă trăgând,
Începu să-i mulțumească vorbe multe îndrugând.
Dar când se gătea să iasă viziru l-a'ntors din drum,
Zicând : — Vezi așa te'nvață, iar nu ca până acum ;
O para chiar să-ți dea omul de pomană, ești dator
S'o ei cu bucurie și să fii mulțumitor ;
Cât scria 'ntâi să-ți dau ție ? El : — Una mie de lei
Vizirul : — Cât al doilea ? El iar : — Două mii de lei.
— Așa ! Vizirul îi zise, ș'acum trei mii, șase fac,
Un capital cum se cade pentr'un om cât de sărac ;
Na-ți-i pe toți pân' la unul și du-te cu D-zeu,
Și nu fii prost, ține minte învățul ce ți-am dat eu.
Luând el banii grămadă și cu mulțumiri plecând
I se părea că visează, către casa lui mergând,
Tot îi pipăia cu mâna, cu ne'ncrederi se uita.
Se temea că îi va pierde, dacă se va deștepta.
Ajungând ca'n zbor acasă și ca din simțiri eșit,
— Ce fac eu nevastă, zise, dorm or sunt învălmășit !
— Vai de mine ! ea îi zise, doar nu vei fi 'nebunit ?
Vino-ți în simțiri, ce ai ? Ce nevoi iar te-au găsit ?
— Uită-te ia mine bine, către ea vesel a zis,
Am scăpat de sărăcie, de nu va fi cumva vis :
Că de multe ori în somnu-mi cu bani în mâni
[m'am visat,
Și când mă sculam la ziuă rămâneam iar îutristat ;
De aceia tocmai mâine o sa mă văz ce fel sunt.
Zicând aceasta îndată turnă banii pe pământ.
Nevasta cu bucurie repezindu-se îi ia,

Se'mbată de păreri bune, mai ca și dânsul și ea.

*Nu-i prinde somn, toată noaptea tot ședea și-i

[număra,

Și cu grije să nu vie vre-un dușman a îi fura.

A doua zi dimineata, apucând din căpătâi,

Merge la telal îndată, se'mbracă pe sine 'ntâi;

Cumpără nevestii rochie și smochine la copii.

Zicându-i: — Dar lor haine? El îi zise: — Tu

[nu știi,

«Copilul numai ce mănâncă e halal, ce îmbracă

Lasă-mă în boii mei.

[e haram,

Așteaptă să vedem alb în căpistere.

Copilului dă-i cu palma peste cur să-i vie minte

Muma unde lovește carnea crește. [la cap.

Decât să plâng eu mai bine să plângă ei.

Cui i-e milă nuiaua să nu-și frângă, mai pe urmă

[copilul o să-și plângă. — Atâta îți zic,

Cum îți cânt așa trebuie să joci.

Ajunge un ciomag la un car de oale. — Dar,

Surdului de geaba îi cânti de jale.

Orbului de geaba îi spui că s'a făcut «iuă.

După ce pescarul nostru se'mbracă curat de rând,

Iși mai ia ș'o chesea bună, și-un clubuc mare

[zicând:

«Decât toată vara cioară, mai bine într'o zi șoim.

Boerul e tot boer, măcar d'ar fi 'ncins cu tei.

Apa curge, pietrele rămân.

Când vrea Dumnezeu cu omul, vine și dracu

[cu colaci».

Zicând d'alde astea plecă către mare

Cu ciubucu 'n mână ca în preumblare,

Unde cu sultanul se tot întâlne
 Ca 'mbrăcat să-l vază cum îi poruncise,
 Și, cum să-i vorbească când el făcea planul,
 Tot într'acea vreme iacă și sultanul.
 El cade înaintea-i, se face jos broască,
 Sultanul nu poate acum să-l cunoască.
 Se uită la dânsul... — Ce vrei? îl întreabă.
 — Eu sunt, eu pescarul, răspunde în grabă.
 «Lupul pe unde a mâncat măgarul, tot dă ocol
 [câte odată. — Eu sunt acela,
 Dă-mi doamne ce n'am gândit, să mă mir ce
 [m'a găsit!
 Caprii îi pică coada de râie și ea tot sus o ține».
 Ii zise sultanul; — Vezi, așa se cade,
 Ai văzut acum ce bine îți șade?
 Aș vrea să știu numai dacă tu de mine
 Ai vre-o mulțumire că ți-am făcut bine?

Pescarul

«Găina bea apă și se uită la Dumnezeu.
 Sunt gata în foc și în apă să mă arunc.
 Nu sunt vrednic să mulțumesc.
 A vrut norocul cu mine».

Sultanul

Lasă aste vorbe, s'a isprăvit gluma.
 Cer și eu o slujbă la tine acum.
 Tu știi mi se pare ostrovul cutare,
 Care un puț are adânc foarte tare.
 Să te duci îndată acum la dânsul,
 Să te pui la gura-i și să strigi într'ânsul;
 — Care e norocul sultanul ce-l are?
 Și ieșind la vorba-ți să faci 'ntrebare.

Tu să zici : — Noroace, m'a trimis sultanul,
Să-ți fac o întrebare de ce-i ești dușmanul ?
Ce te-ai pus în pizmă și-i tot dai avere ?
Se roagă prin mine și milă îți cere,
Să-ți contenești ura d'ai da bogăție,
Că loc nu mai are unde să o ție.
Pescarul îndată în luntre se puse
Și drept la ostrovul acela se duse.
Găsind pe loc puțul și strigând într'ânsul,
Ieși o fantomă îndată la dânsul,
Cu sceptru în mână ca o 'mpărăteasă,
In chipu-i frumusețe de cea mai aleasă ;
Hainele, porfira-i cu totul galante
Și împodobite numai cu berlante,
De părea că este o rază sorească,
Astfel nu putea om la ea să privească.
Această fantomă, zic, sau nălucire,
Făcu întrebare c'o dulce zâmbire,
Zicând : Ce vrea ? Pentru ce o chiamă ?
Pescarul, sărmanul tremurând de spaimă,
Ii zise : — Noroace, m'a trimis sultanul,
Se roagă prin mine să nu-i fii dușmanul.
Ce-i tot dai avere ? Că el sărac nu e,
Nici loc nu mai are unde să o puie.
Fantoma îi zise : — Du-te de îi spune,
Și să nu se'ncerce a-mi da supărare
Cu așa cuvinte de îngreșoare,
Că mă pui în pizmă încă și mai tare
Și îi mai dau încă de trei ori cât are.
Auzind pescarul astfel de cuvinte,
Speriat peste fire și ieșit din minte.

Se 'ntoarce se pune în luntre și pleacă,
Vre-o întrebare fără să-i mai facă.
Când plutea pe mare îi veni 'n gândire :
— Nu întrebai, zise, d'a mea norocire ?
Și cât mai îngrabă înapoi se 'ntoarce,
Merge la puț, strigă : — Noroace ! Noroace !
Care e norocul lui Udrea pescarul,
Care pe sultanul făcu să-i dea darul ?
Și îndată-i iese-un negru ca arapul.
C'o tambură 'n mână și sărind ca țapul.
El cum îl zărește, groaza îl apucă,
Se întoarce 'n fugă grăbind să se ducă ;
Iar norocul negru zornăind tambura
Incepu de-odată la dânsul cu gura,
Strigându-i : — Fugi ! Du-te ! Să nu-ți văz obrazul,
Că nu-mi stinge nici acum necazul !
Ți-a slujit sărace ție mititelul,
Că mi se rupsesse la tambură telul,
Și-mi pierdui cu dânsa atuncea eu ceasul,
De-i îndreptai tonul și-i ascultai glasul ;
Dar de n'aveam treabă, cum nu am cu anii,
Tu dela vizirul tot nu pupai banii.
Dar îți coc eu turta, nu te las în pace,
Am de furcă încă cu tine, sărace !
Și fugind pescarul, pe mare cu vasul,
I se părea încă că-i aude glasul,
— Saracul de mine ! zicându-și în șoapte,
Mult îmi este frică că-l visez la noapte !
Când gândea aceasta de spaimă, sârmanul
Și era aproape s'ajungă limanul,
Iese tot odată o furtună mare

Și-i împinge luntrea înapoi pe mare.
Valuri mari cât munții se ardic cu spume,
Se turbură cerul nu mai vede lume.
Luntrea lui ca paiul săltând peste valuri,
Când se trăgea 'n mare. când se da de maluri;
Se legăna omul în biata lui luntriță
Cum legeni copilul într'o copăiță;
Sta când aci valul în ea să se toarne,
Când pe dincoaci altul în mare s'o răstoarne.
El văzând că este 'n primejdie mare
Și de mântuire nădejde nu are,
Incepu cu jale peirea să-și plângă,
Să se tânguiască, mâinile să-și frângă;
Și când el de groază plângea, spuind multe,
Vine un val mare tocmai cât un munte,
Ii repede luntrea, o sparge de-o stâncă
Și el se afundă în marea adâncă,
Inghite la apă, 'ncepe să se umfle
Incât nu mai poate de loc să răsufle
Și când el cu luntrea în apa cea rece
Se afla în chinuri ca să se înnece,
Se deșteaptă 'ndată din acele vise,
Și gândind la ele întru sine-și zise:
«Dracu-și bate joc de om la bătrânețe!»

Despre sănătate și boală

E mai bună sănătatea
De cât toată bogătatea. — Că,
Când ești sănătos, bărbat,

Ești îndestul de bogat. — Dar și,
Când nu-ți sună în buzunare,
Pătimesti de gălbinare (galbeni n'are)
Și de friguri grele 'n pungă
Cu scuturătură lungă.—Căci,
Nu-i altă mai grea boală
De cât este punga goală. — Atunci,
Este bolnav foarte greu
Și ar mânca tot mereu. — Că,
Cu toat'a lui gemătură
Duce lingura la gură. — De aceia,
Bolnavul credință n'are,
Când geme cerând mâncare. — Dar însă,
Nu 'ntreba pe om la boale :
— Voești să-ți dau pernă moale ? — Sau,
Numai bolnavul se 'ntreabă :
(Vrei să-ți dau cutare treabă ?) — Cum a 'ntrebat
[țigantul pe fiul său :
— Ce-ai mânca, tată ? Spune !
— Of, cum aş mânca căpșune !
= Lungește-i, Doamne, zilele
Pân'o crește căpșunele ! — Asta se potrivește cu,
Triește murgule pân'la Paști,
Ca să-ți dau iarbă să paști. — Căci,
Toată la vremea lor date
Sunt ca și o sănătate. — Și,
Lucrul la timp dăruit
Prețuiește îndoit. — Că,
Geaba binele cu sacul
După ce moare săracul. — Precum zice el :
După ce 'nchiz ferestrele

Joacă-mi măcar măiestrele. — Că,
Ce foloseşte orbului obrazul frumos? — Ci,
Când mi-e foame să-mi dai pâine.
Iar nu-mi zice: «vino mâine»
Şi când mi-e foame să-mi dai apă,
Iar nu după ce fierea-mi crapă. — Unii însă zic:
Bolnavul zice o mie
Doftorul face ce ştie. — Iar babele,
Nici nu-l scoală după boală,
Nici nu-l lasă ca să moară. — Ele mai zic că,
Boale să dea Dumnezeu, că leacuri sunt destule.—
[Însă,

Leacul fie ori nu fie,
Colacul babii să fie. — Şi pe urmă.
A murit că i s'a isprăvit zilele. — Că,
Cămaşa veche umbli să o cârpeşti şi mai rău o
[spargi. — De aceia la orice,

Întreabă pe pătimăş,
Nu întreba pe drumaş. — Însă,
La or şi ce bolnav greu
Doftorul e Dumnezeu. — Dar oricum,
Nimenia n'o să trăiască
Lumea să o stăpânească. — Şi,
Nimenia n'a dat zapis cu Dumnezeu, cât o să
[trăiască. — Că,

Lumea e înşelătoare,
Moartea hoată, răpitoare. — Şi,
În deşert sunt toate
Dacă este moarte. — Că,
Astăzi câţi mâncăm şi bem
Şi mâine nu mai suntem. — Şi,

Vremea toate le mistueşte. — Că,
 Mulţi copaci pe dinafară se văd frumoşi
 Şi pe dinăuntru sunt putrezi, scorburoşi. — Şi apoi,
 E mult dela mână pân'la gură, dar de astăzi până
 [măine? — Rar găseşti

Om tare de sfânt. — Ci cum zice vorba:
 Are două suflete ca pisica. — Sau să poţi zice:
 Moşul traiul şi-a nimerit
 Şi ca vulturul a 'ntinerit. — Şi,
 S'a lungit firu-i de aţă
 Pentru puţină viaţă. — Şi,
 Avu zile grămădite
 Cât carul cu patru vite. — Şi,
 Era să-i cânte popa,
 Dar a sărit groapa. — Şi,
 Târâş, grăpiş bietul moş
 Sări afară din coş (cosciug). — Sau,
 Cam târâş, cam grăpiş
 Ajunse la suiş. — Şi,
 Picioarele îşi împiedica,
 Dar sărind rupse piedica. — Şi,
 A fost până la calea 'ntoarsă. — Că,
 I-a avut Dumnezeu de ştire
 Şi l-a păzit de pieire. — Dar mai mulţi sunt cari,
 A umblat, tot a umblat
 Până când pe brânci a dat. — Şi,
 Când a dat fuga, atunci s'a isprăvit pământul. — Şi,
 N'a zăcut de geaba, de şi nu muri'n grabă. — Că,
 Nu i-a fost boala sănătoasă. — Cum a zis un
 Nu-i este prea bine vacii,
 [băiat;

(I-a trecut baba cu colacii).
Că vine tata îmi pare
Cu pielea ei în spinare. — Și,
S'a îngroșat gluma
C'o să-i plângă urma. — Că,
I-a cântat popa aghiosul. — În sfârșit,
Nimic nu e ca sănătatea. — Că,
Boala intră ca prin roata carului,
Și iese ca prin urechea acului. — Și atunci,
Ce folosește bolnavului patul de aur. — Dar este
Parigorie de om bolnav. — Zicând că,
Omul și din necătare
Moare și când zile are.

Povestea vorbii

Figura tremurătoare,
Lingoarea aprinzătoare,
Și Ciuma cea rea, cu ele,
Fiind surori câte trele,
Plecară toate nălucă
Prin orașe să se ducă
Și pe drumi între vorbire
Neputând sta la 'nvoire
Ajunseră la gâlceavă
Și la sfădire grozavă.
Cerând drept fiește-care
Spre a se numi mai mare
Și după multe cuvinte:
—Stați, zise cea mai cuminte:
Rău ne putem înțelege

Alți de nu ne vor alege.
Aideți să curmăm din cale
Și să mergem coala 'n vale
L'acel cioban ce vede
Păscând turma în livele;
Dar însă nu toată ceata
Să ne arătăm d'odată,
Ce pe rând fiește-care
Stând să'i cerem de mâncare,
Să vedem de cine-i pasă
Și cui dă mai bună masă,
S'o ospăteze cum cere
Cu mâncări după plăcere,
Și de care prin urmare
Va avea frică mai mare,
Ea mare să se numească
Și gâlceava să lipsească.

Deci după ce sfătuiră
Și în astfel se 'nvoiră,
Merse Frigura îndată
În cerșetoare schimbată.
(Trăgându-se celelalte
Sub niște mături înalte,
De departe stând să vază
În ce chip se ospătează).
Și pe loc dacă se duse
La ciobanul cel văzuse,
Fără să se milogească
Ceru să o găzduiască
Numindu-se călătoare

Și pe aci trecătoare.
Ciobanul ca pe o babă
O și priimi în grabă
Și cu plăcute cuvinte
Li aduse înaintea
O glugă în loc de masă
Și mămăliga rămasă.
Puindu-i și brânzișoară,
Zise :—Poftim mămușoară,
De vei vrea, îți voi aduce
Și puținel lapte dulce.

Frigura de masa dată
Li răspunse supărată :
—Geaba puseși aci brânza,
Că nu mi'o suferă rânza,
Și lasă nu-mi mai aduce
Nici lapte acru, nici dulce,
Care pe om nu-l hrănește,
Ci mai vârtos îl slăbește.
Un miel nu e lucru mare
Să tai, să-mi faci de mâncare

Ciobanul îi zise : — Lele,
Eu sunt stăpân p'ale mele,
Și alt când îmi poruncește
Necinstit se izgonește....
— Și ce ești tu ? la îmi spune,
De-mi ceri mie mâncări bune ?
— Eu sunt Frigura, răspunse,
Și îmi plac mâncări tot unse,

Nu fac haz nici de cum postul,
Îl las să-l mânânce prostul.
Zise ciobanul : — Ei, dragă !
Și cine 'n seamă te bagă ?
Fii tu or slabă, or grasă,
Mie nici de cum nu-mi pasă ;
Ci ia cară-te cu bine
Pân' nu'ncarc cața pe tine !

Frigura 'nsălbătăcită
Sare pe el necăjită
Și îndată se pornește
Să-l scuture vrăjmășește.
El iar fără a se teme
De loc nu mai pierde vreme,
S'aruncă gol să o 'nnece
Supt un jghiab cu apă rece.
Șezând muiat pân'la gușe,
Bând și câteva căușe,
Frigura își pierdu rostul
Și 'ndată lăsând pe prostul
Începu 'n fugă să saie,
Ca un scăpat din bătae,
Prin crâng, prin câmpie lungă,
Silind mai curând s'ajungă.
Nu vedea nici mărăciune
Uitându-se după sine.
Frica intrase într'însa
Că s'o lua după dânsa,
Și-o gonește s'o apuce
În apă s'o mai arunce.

Ajungând la celelalte,
Supt măgurile înalte,
Ele pe loc o întreabă :
— Soro, cum te ospătași ?
Ea tot suflând ostenită
Le răspunde necăjită :
— De unde știe ciobanul
Mojicul și bădăranul.
Ce fel să te primească,
Și ce fel să te cinstească ?
Lingoarea începu să zică :
— Cunoaște-te dar de mică.
Ia să mă duc eu la dânsul
Și să vezi ce scoț dintr'însul !

Zicând astfel, merse 'ndată
Intr'o bătrână schimbată
Și ceru s'o găzduiască
În coliba-i ciobănească.
El o primî în grabă
Și pe dânsa ca p'o babă
Și aceeași masă-i puse,
Aceleași mîncări îi duse.
Dar Lingoarea și ea iară
Începî alte să ceară
Și mai vîrtos să-i înfigă
Un ieduleț și să-i frigă.
Ciobanul îi zise : — Bine,
Dar ce rudă ești cu mine, !
Ori ce coconiță mare,
De-mi ceri astfel de mîncare ?

— Eu sunt Lingoarea, îi zise,
 Care vântul mă trimise
 Să dau boale grele foarte,
 Și să chinuesc de moarte.
 — Și ce? urmă el să zică,
 Vrei să te am eu de frică,
 Ca să-ți dau orice-mi vei cere
 Și masă după plăcere?
 Ia cară-te mai în grabă.
 Dacă vrei să fii de treabă,
 C'apoi mă vei înțelege
 Cu vre-o câteva ciomege.
 Lingoarea iar supărată
 S'aruncă asupra-i îndată,
 Și 'ncepând să-l biciuiască
 Aci moartea să-l găsească,
 În dureri, junghiu i băgându-l,
 Să răsufle nelăsându-l.
 El iarăși știindu-și leacul,
 Aproape fiind și lacul,
 Intră sub jghiabul cel rece
 Și 'ncepu să se frece.
 Făcând aceas a ciobanul
 Iși înspăimântă dușmanul,
 Că ne mai putând Lingoarea
 Să-i sufere răcitoarea,
 Iși apucă 'ndată drumul
 Și pieri 'ngrab ca fumul.

Ajungând la celelalte
 Sub măgurile înalte

Îndată o întrebare :

— Pe ea cum o ospătară ?

Lingoarea le zise : — Geabă,

Ne-am găsit omul de treabă,

Cine suntem să 'nțeleagă,

Și umblăm să ne aleagă !

Cunoaște el dobitocul,

Cui de ce îi e cojocul ?

Ia aideți voi mai 'nainte

La oameni zdraveni, cu minte,

Prin cetăți și prin orașe

Să vedeți case, sălașe,

Să vedeți așternut moale,

Iar nu fân și burueni goale ;

Să vedeți acolo mese

Și mâncări bune, alese.

Iar nu posă, pâine cu apă,

Și 'n loc de bucate, ceapă.

— Ba ! ba ! Sunteți mititele,

Zise Cioma către ele,

Și de voi puțin îi pasă

Să vă cinstească cu masă,

Dar ia să vedeți acuma,

Cum tremură el de Cioma.

Zicând aceasta îndată,

Către cioban se arată,

Ca o babă furioasă

Țiind în mână o coasă,

De se 'ngrozea om de dânsa

Când scotea vorba dintr'însa.

Care văzând-o ciobanul
 Se cutremură sărmanul,
 Și o 'ntrebă zicând : — Mamă,
 Unde mergi și cum te chiami ?
 — Ciumă-mi zic, zise, anume,
 Și-am plecat să cosesc lume,
 Numai dragul meu fă bine
 Până odihnesc la tine
 De-mi pune puțină masă
 Și-mi fă o friptură grasă,
 Că am foarte mare grabă
 Să merg să-mi caut de treabă.
 Ciobanul pe loc se duse
 Și așternut îi aduse,
 Zicând : — Sezi puținel, mamă,
 Să-ți frig, să-ți fac și o zeamă.
 Apoi îndată aleargă
 De frică tremurând vargă,
 Făcu slugilor strigare
 Fu și friptura 'n frigare.
 Deci pe când se frigea mielul
 Și fierbea în oală felul,
 Stând el cu neîndrăzneală
 Li zise ei cu sfială :
 — Mamă, te rog, de se poate,
 Până vor fi gata toate,
 Ia deschide acea carte
 Să vezi sunt eu în vr'o parte
 Scris anume Ion Bucur,
 Ca să plâng or să mă bucur ?
 Indată cum el îi zise,

Ea catalogu-și deschise
Și 'ncepu pe toți din lume
Să-i spuie de rând anume.
Și sfârșind zise : — Nepoate,
Astea sunt numele toate ;
Și precum auziși bine
Tu nu ești trecut la mine.

El vrând spre încredințare
Să vază de nu îl sare,
Ii zise iarăși : — Mamă,
Eu nu prea am băgat seamă ;
Ia mai citește odată
Să-mi stea inima 'mpăcată.
Vrând ea să-i facă pe voie
Ii citi iar foaie, foaie,
Și isprăvind zise : — Iată,
Nu ești scris, ți-am spus odată !

Auzind el, ia frigarea
Și-i arde cu ea spinarea,
Zicând : — Scoal'boală urâtă
Ca să nu-ți trag și vr'o bătă.
Dacă nu sunt scris la tine
De ce ai venit la mine ?
Du-te, cere de mâncare,
Unde de frică te are !
Atunci ea înspăimântată
Plecă și fugi îndată.
De rușine ce îi fuse
Pe alte drumuri se duse

Lăsând d'atunci pe acele
Ca să umble singurele.

Pri urmare dar,
Omul boala singur și-o caută. — Și-apoi,
O boală când vine la om strigă către celelalte :
«Săriți, că l-am prins». — Însă,
A dat Dumnezeu și boale, dar a lăsat și leacuri.

Despre timp și vârstă

Frumusețea vestejește,
Dar înțelepciunea crește. — Că,
Când n'aveam în gură dinți,
N'avea atunci în cap minți. — Că,
Nu se poate omul să fie cu două, și tânără și cu
[mintă. — Dar însă,
Este tânăr între tineri și bătrân între bătrâni. — Și,
Cine n'are bătrân, să-și cumpere.

Povestea vorbii

Unul auzind aceasta prin povești a se vorbi
O gândea în toți de obște fără a mai osebi,
Pentru că nu auzise p'ăst proverb zis de Români :
«Că sunt tineri între tineri și bătrâni între bătrâni».
Într'acestea se însoară și cu întâmplare ia
O copilă prea de treabă și-orfană ca el și ea ;
Dar moralul și virtutea ce asupra-i se vedea
S'arăta că se silise numa-i creștere să-i dea :
Că blândețea în cuvinte și unirea 'ntre bărbat,

Era pildă 'n alte case și amorul neschimbat.
Totdeauna ea pe dânsul într'acest chip îl trata, -
Chiar ca 'n ziua de nuntă, când cu drag se mărita.
El în toat'a ei purtare, mulțumirea ce-o simțea
Pe răposata ei mumă 'n inima sa o sfințea,
Zicând : — Ah ! Cum n'avui parte soacră mea să
[fi trăit

Să mă 'nchin ei ca la sfântă și 'n suflet s'o fi iubit !
Care într'a ei viață acest înger mi-a născut,
Și o astfel de consoartă pentru mine a crescut :
Dar or și cum chiar tot omul de familie stăpân
Este bine ca să aibă în casa sa un bătrân. — Așa
[dar,

Mulțumit tânăru 'n sine
Că trăia tihnit și bine,
Dor a s'aibă soacră numai,
S'o iubească ca pe muma-i ;
Însă din reaua lui soartă
S'a 'ntâmplat să fie moartă,
Dar când vrea omul să facă,
Lesne inima-și împacă,
Și'n dragostea soției sale
Puse îndată la cale,
Și mergând dete arvuna
Să-i facă de ipsos una ;
Care după ce fu gata,
El cu față bucurată
În și'n dulap o așază,
Unde mai des să o vază.

Deci într'o zi cu 'ntâmplare

D'a casii cutremurare
Cade soacra, îl lovește
Și capul îi amețește.
El atunci de usturime
Zise soacrei cu asprime :
— Tu n'ai suflet să-mi spargi capul ;
Nu te-a mulțumit dulapul ?
Dar vai ! de erai și vie,
Ce-mi făceai Dumnezeu știe !

In adevăr,
Este bătrân să te 'ntinzi
Cu patru mâini să-l coprinzi,
E și de care să fugi,
Opt cu-a brânzii să te duci.

Cum a zis unul :

Soacră, soacră
Poamă acră,
De te-ai coace
Cât te-ai coace,

Poamă dulce
Nu te-ai face. — Că,
Umblând să mă prinzi în dauț
Dând un ban intrai în lanț (horă).
Și de voie dau cinci, șase
Ca să scap și să mă lase.

Babele încă zic :

Am ajuns să ne ia copii în picioare.

Zicând :

N'are dinți să roază pâine și-i cere
[inima mere acre. — Și

Nu se lasă nici o babă

Căci e bătrână și slabă,
Ci pentru că îi zic: mamă,
Și n'o mai bagă în seamă.—Și că,
Pruncul și bătrânu 'n toate
Fără doică nu se poate. — Și,
Când ai pisică bătrână,
Șoarecii 'n casă-ți fac stână. — Că,
Parcă are orbul găinilor. — Dar,
De-ar avea și baba ca oamenii barbă
Atunci i-ar zice: — «Ce mai moș de treabă!»
Inșă,
Știu d'aci 'nainte bine
Că n'o să mai fac doi din mine! — Sau,
D'acu 'ncolo bine vezi,
Că n'o să fac eu boi verzi! — Și
Lasă să latre în spatele mele
Ca cățelele seara la stele. — Că,
Ursul de lătratul câinilor nu se sperie,
Ei nu știe că,
Ceasul umblă și lovește,
Iar vremea se odihnește. — Și,
Trebue să vie și ei
Ca mâine la anii mei.

Povestea cântecului

Un timp c'unele se duce
Câte le-a adus cu el,
Și-alt timp altele aduce,
Osebite și 'n alt fel.

Unul vine și desface
Câte celalt a făcut,
Și-altul vine iar preface
Din plăcut în neplăcut.

Totdeauna fiecare
E c'unelte încărcat
Și se află în lucrare
Zi și noapte ne'ncetat.

Noi dormim și el veghiază,
Și lucrează când ședem,
Din zi 'n zi ne 'nfățișează
Câte-un ce nou să vedem.

Vezi p'un tânăr în putere
Cu cuvânt viu și cu ton,
Azi bătrân fără vedere
Rezemat p'al său baston,

Vezi pe unul ce în lume
Era'n sărăcie s'ins,
Astăzi între alți cu nume
Cu moșii și cu coprins.

Vezi pe unul ce'n mărire
Era groaza celor mici,
Azi căzut din fericire,
Ocolit și de amici.

Deci dar toate sunt departe
Ale lumii c'un cuvânt,

Câte timpul le împarte
Unui și-altui pe pământ.

Lumea este ca o roată
Ce se 'ntoarce tot de rost
Fără cineva să poată
Să rămâie'n ce a fost.

Frumusețea cea mai sfântă
Nu stă'n punctul fericit.
Azi frumoasa ce se'ncântă
Mâine vezi că s'a zbârcit.

Multe lucruri trecătoare,
Griji, necazuri de nimic,
Sunt la om vătămătoare,
Frumusețea care-i stric.

Astfel tu dar prin urmare
Câte-ți zic de nu le crezi,
Și frumusețea-ți în ce stare
Va ajunge o să vezi.

Despre timp și vârstă iarăși

De ani e mare și minte n'are.—De care,
A învățat carte până la glezne.—Și e
Trecut prin ciur și prin dârmon.—Povestea ăluia,
Moș Ion știe, el să vie să vă spuie.—Că,
A fost odata la moară și de două ori la râșniță.—
[Și,

A învățat, alții ce au uitat.—De aceia,
 Din tivgă amară în zadar iei sămânța.—Că,
 Nu cine trăește mult știe multe, ci cine umblă mult
 [învăță multe.—Iar nu,
 A lipsit d'acasă doi ani și s'a întors cu doi bani
 [Că,
 Fierul care nu se 'ntrebuințează, ruginește.—Prin ur
 [mare și răul rămâne,
 Om bătrân și cu minte de copil.—Adică :
 Vrabia e totdeauna pui.—Că,
 Copilul ce vede, cu cu ochii cere.—El este,
 Vino tată să-ți rătăcească pe mama.—Și
 Mintea lui nu plătește o ceapă degerată.—Că,
 Pomul dacă 'nbătrânește,
 Pune-i pae și-l pârlește.—Și,
 Calul bătrân, un maestru
 Nu-l poate 'nvăța în buestru.—Și.
 Armăsarul când îmbătrânește,
 La râșniță ajunge de râșnește.—Că.
 Și măgarul e bătrân, dar îl încalecă copiii.—Încă,
 Lupul când îmbătrânește, toate jăvrelile îl latră.—Că
 Valea e tot aia, dar nu e poteca aia.—Și,
 Dacă la patruzeci n'am putut, la optzeci ce-o să pot ?
 D'aci înainte sapa și lopata. — Și,
 Viața cârpită cu ață. — Că,
 Vorbește cu dușii de pe lume. — Totdeauna,
 Seade, dormitează,
 Și deștept visează. — Când îl întrebi îți răspunde ;
 Curând și de grabă; a treia zi după înfiert înțeleală.—
 [Căci e,
 Cu un picior în groapă și cu altul afară. — Și,

N'a apucat să-i iasă sufletul și-i dă cu Dumnezeu
 [să-l ierte. — Iși chiamă singur moartea,
 Treci zi, treci noapte, apropie-te moarte. — Dar,
 Omul cât să 'mbătrânească, tot cere să mei trăiască.

Povestea vorbii

Un sărac bătrân cu totul, cocoșat, încovoiat,
 Abia umblând pe picioare de moarte fiind uitaț,
 Plecă odată 'n pădure, să-și adune uscături,
 Vârfuri de lemne tăiete și de vânt dărâmături,
 După ce cu osteneală alerga, își aduna
 Și după ce în spinare cu dânsule se 'ncrosna,
 Când a vrut să se ardice, se plecă, se opinti,
 Dar părându-i-se grele pe spate jos se trânti.
 Se mai opinti odată, și'ncă de câteva ori,
 Și de geaba, n'avea cine să-l scoale de supșiori
 El atuncea cu oftare începu a se ruga,
 Zicând : — Moarte, moarte vino !... Cum și altele
 [ndruag.

Moartea nefiind departe, numele-și cum auzi,
 Ca 'ntr'o clipă 'n acea oară la dânsul se repezi.
 Și îl întrebă să-i spuie, pentru ce o a chemat ?
 Iar el văzând-o grozavă îi răspunse cu oftat,
 Zicându-i : — Mă iartă, mamă ! Și de-i vrea să te
 [supui,

Fă bine și mă ardică. mână d'ajutor să-mi pui,
 Că cum vezi neam de om nu e aci într'acest ocol
 Ca să vie să-mi ajute cu lemnele să mă scol !
 Asta e asta,

Stau să-i pice potcoavele și tot cere să mai trăiască.

[Dar însă,

Moartea nu vine la om atunci când o chiamă,
Ci aleargă la dânsul de ea când nu-i e teamă. —

[De aceia,

Cine sapă groapa altuia, intră el întâiu într'ânsa. —

[Că,

Mai multe sunt piei de miei decât de oi bătrâne.

[— E știut că,

Tot omul are și moarte și viață. — Cum zice un

[proverb :

N'am omorât eu pe tata și pe mama, ci au murit

[că n'au avut zile. — Și

Tot omul trăește pentru sine. — Cu toate acestea,
Cinstește pe bătrâni, căci și tu poți fi bătrân. — Și
Bătrânețele nu vin singure, ci cu multe nevoi. —

[In sfârșit trebuie a ști că,

Științele sunt uși, iar cheile lor sunt cercetările

[Și,

Omul la tinerețe trebuie să se păzească de de-

[frânare.

La bărbăție de trândăvie, și la bătrânețe de filar-
girie (iubire de argint). — După toate acestea,
Sfătuește-te cu cel mic și cu cel mai mare și pe

[urmă hotărăște tu însuți.

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ

— SFARȘIT —

